National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 9 1985
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B103/c/7/2

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 89 (3192) XXXIV aastakäik | Neljapäeval, 28. novembril 1985 — Thursday, November 28, 1985 | Üksiknumbri hind 70 senti

Protestid lätlaste vangistamise vastu

Kuus lätlast aheldatuina N. Liidu suursaatkonna värava küljes

Ühendriikide pealinna Washingtoni politsei arreteeris esmaspäeval, 18. nov. kuus läti päritoluga meest, kes olid aheldanud ennast protestiks N. Liidu suursaatkonna värava külge. Esmaspäev oli Läti Vabariigi iseseisvuse 67. aastapäev.

Demonstrantide salga esindaja Raimonds Pavlovskis, | kelle isa doktor Olgerts Pavlovskis on eksiillätlaste keskorganisatsiooni Vabade Lätlaste Maailmaföderatsiooni esimeheks, ütles ajakirjanikele, et tema kaaslased on protesteerimas lätlaste vangistamise vastu nõukogude vanglates, psühhiaatrilistes asutustes ja sunnitöölaagrites selle eest, et nad on kasutanud oma sõna- ja usulisi õigusi.

Kuus lätlast, kelledest neli elavad Ühendriikides ja kaks Kanadas, kandsid särke läti poliitvangide nimedega ja hoidsid nende pilte.

Politsei kasutas tange nende poolt lukustatud kettide läbilõikamiseks ja arreteeris siis demonstrandid Washingtonis kehtiva seaduse alusel,

mis keelustab meeleavalduste korraldamist lähemal kui 150 meetri kauguses välisriikide saatkonna hoonetest.

Raimonds Pavlovskis ütles ajakirjanikele, et samasugused protestiaktsioonid pidid esmaspäeval toimuma Londonis, Roomas, Genfis, Brüsselis ja San Franciscos. Hiljem teatasid läti organisatsioonid, et Roomas oli üks lätlane Londonist ja teine Kanadast viidud politsei jaoskonda ja neil oli kästud Itaaliast lahkuda.

Washingtonis asetleidnud demonstratsiooni jälgisid kohalike televisiooni jaamade korrespondendid. N. Liidus kinnipeetavad poliitvangid,

keda seal nimepidi meenutati on Gunars Astra, Ints Calitis, Janis Barkans, Lidija Doronina, Gunars Freimanis ja Janis Rozkalns.

Üks Washingtonis politsei poolt arreteeritud meeleavaldajatest oli Juris Blodnieks, kes koos mõne kaaslasega aheldas ennast ka nõukogude Stokholmi saatkonna värava külge käesoleva aasta juuli kuu lõpus, pärast Läänemerel asetleidnud Balti Vabadusristlemist.

Demonstrantide esindaja selgitas Washingtonis ajakirjanikele, et 18. november on Läti iseseisvuse aastapäev ja nimetas asjaolu, et Genfi tippkohtumise raames asetleidev kolmapäevane bankett toimub Läti Vabariigile kuuluvas villas, mis oli Läti Rahvasteliidu saatkonnaks ja mille N. Liit võttis üle pärast Balti riikide vägivaldset annekteerimist aastal 1940. Seda tõika protesteeriti resolutsioonidega mitmetel Läti Vabariigi aastapäeva aktustel möödunud nädalalõpul, mis toimusid Ühendriikide lätlaste keskustes, kaasaravatud New York. Siin kogunes umbes 700 lätlast New Yorgi Linna Ülikooli Lehman'i Kolledzhi aulasse tähistamaks Läti Vabariigi 67-ndat aastapäeva.

☆

USA välisminister tervitas lätlasi

Läti Vabariik kuulutati iseseisvaks 18. novembril 1918. Selle tähtpäeva puhul saabus Washingtonis asuvale Läti Vabariigi charge d'affaires'le dr. Anatol Dinbergs'ile järgmine kiri Ühendriikide välisministrilt George Shultz'ilt:

„Lgp. härra charge d'affaires!

Mul on au Ühendriikide valitsuse ja rahva nimel anda Teile ja läti rahvale edasi tervitusi ja siiraid häid soove Läti iseseisvuse kuuekümneseitsmenda aastapäeva puhul.

Jätkuv soov rahvuslikuks vabaduseks, mida on säilitatud 45-aastase nõukogude okupatsiooni kestel, on eredaks kinnituseks läti rahva julgusest ja moraalsest tugevusest. Meie oleme õppinud teie eeskujust ja saame jätkama, kõikides tingimustes, kõikide rahvaste tungiva õiguse toetamist otsustada oma enda saatuse üle.

Südamlikult,
George P. Shultz"

Läti Vabariigi aastapäeva tähistati kõikides Põhja-Ameerika lätlaste keskustes aktuste ja jumalateenistustega nädalalõpul enne otsest tähtpäeva, mis langes seekord esmaspäevale. New Yorgis peeti Läti Vabariigi aastapäeva aktus New Yorgi Linna Ülikooli Lehman Kolledzhi aulas, kus peakõnelejana esines dr. Linards Lukss Torontost. Dr. Lukss on eksiillätlaste keskorganisatsiooni Vabade Lätlaste Maailmaliidu aseesimees.

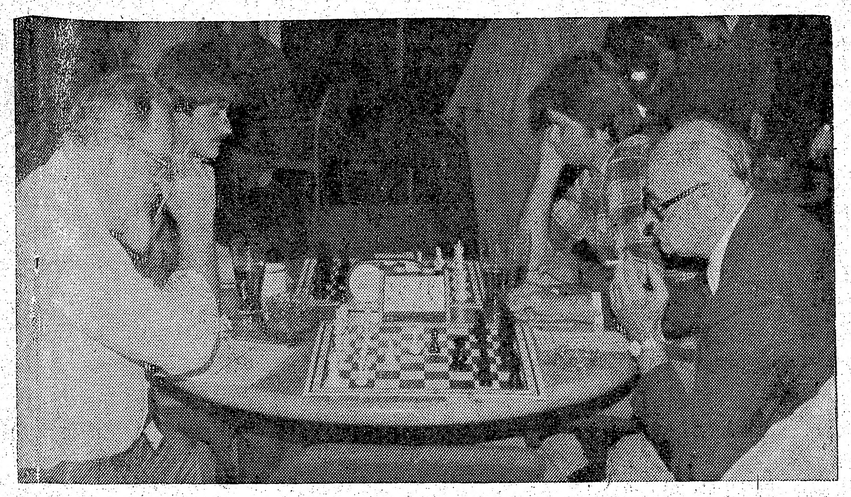

Toronto Eesti Maleklubi võitis ülekaalukalt Etobicoke'i Maleklubi. Pildil kaks võistlevat paari, ees vasakul V. Pikkand mängimas Alfred Kuusiga.

Foto: Vaba Eestlane

Kümme said loa emigreerumiseks N. Liidust

WASHINGTON — Mõned ameeriklastega abiellunud nõukogude kodanikud said loa N. Liidust lahkuda, mis oli asjaosalistele nii üllatuslik, et mõned sattusid uudist kuuldes hüsteerikasse. N. Liidu valitsus tegi 15. novembril teatavaks, et kümme USA kodaniku abikaasat või omast võivad emigreeruda. Teiste hulgas on ka Helle Frejus Eestist, kes on abielus Kazmierz Frejusega Kalifornlast.

Autojuhtide kontroll algab reedel

Politsei alustab oma igaaastast pühade hooaja autojuhtide kontrolli sellel reedel, et peletada tänavailt ja maanteedelt joobeseisundis autojuhte.

Selle aktsiooniga kaasub ka uute, rangemate seaduste rakendamine, mis astuvad jõusse 4. detsembril. Uute seaduste kohaselt võib esmakordsel seaduse rikkumisel määrata trahvi $50—300 — kõrgeim karistus on $2000-ne trahv ja 6 kuud vangistust. ....

Ontario valitsus loodab, et detsembri keskel astub jõusse lisa seadusandlus, mille põhjal võetakse automaatselt joobeseisundis autojuhtidelt sõiduluba üheks aastaks — hetkel näeb seadus ette kolmekuulist autojuhtimise keeldu.

Ukrainlased kogusid $2.000.000

OTTAWA — Ukraina ühiskond Kanadas on kogunud peaaegu 2 miljonit dollarit võitlemaks süüdistuste vastu, et paljud nende liikmed on natside sõjakurjategijad.

Advokaat John Gregorivich ütles, et Kanada meedia kasutab topeltstandardit sõjakurjategijate osas Ida-Euroopast. Kanada meedia on identifitseerinud sõjakurjategijad Ida-Euroopast etnilise päritolu järgi, andes mõista, et kogu grupp on sellega seotud. Tavalisi kanada kurjategijad ei identifitseerita etnilise päritolu alusel.

Osa kogutud rahast — $200.000 kasutatakse Toronto advokaadi John Sopinka honorariks, kes esindab ukrainlasi föderaalse uurimiskomisjoni juures.

Kuid osa kasutatakse ukrainlaste osa selgitamiseks II maailmasõjas, informeeritakse paramendi ja senati liikmeid.

Ka on ette nähtud kaitsta vajaduse korral kanada-ukrainlasi ja teisi idabloki riikidest süüdistatuid, keda samuti on kanada meedia ebaausalt laimanud.

Kuid kõik ukrainlased ei ole vastu Deschenes'i komisjoni plaanile N. Liitu reisimiseks. Association of United Ukrainian Canadians, kes iseloomustab end töölisliikumisena ja kel on sidemeid Moskvaga, ütleb et Deschenes peaks tegema ise selle reisi kui vajalikuks osutub.

AKADEEMILISE KODU korraldusel
toimub reedel, 13. dets. s.a. kell 8 õhtul
Tartu College suures saalis traditsiooniline
CAPRIKORNUS jõulupuu
Sissepääs $5.—
Tants ☆ Baar ☆ Suupisted

N. LIIDU VALEINFORMATSIOON LÄÄNES
Kõneleb ARKADY SHEVCHENKO,
endine N. Liidu suursaadik
Royal York hotellis 4. dets. 1985
Vastuvõtt 6.30 õ. — Õhtusöök 7.30 õ.
Piletid $60.—, saadaval EKN büroos — 465-2219
Ülejääk läheb süüdistatud endiste sõjaväelaste kaitsefondi

ABISTAMISKOMITEE ja EHATARE
ühine
LOTERII
toimub laupäeval, 7. dets. kella 2—5 Ehatares,
40 Old Kingston Rd.

Jõulunäitus
SAARNIIDU TÖÖDEST
7. ja 8. dets. kell 10.00—20.00
Toronto Eesti Maja väikeses saalis

Timmas
UUED TÖÖD
THE REGION OF PEEL ART GALLERY
7 Wellington Street East, Brampton
GALLERY AJAD: teisip.—reedeni 10.00—4.30 p.l.
laup.—pühap. 1.30—4.30 p.l.
NÄITUS KESTAB kuni 1. dets. 1985

KONTSERT * BÜROO
ARMAS MAISTE
KLAVERIKONTSERT
PÜHAPÄEVAL, 8. DETSEMBRIL KELL 6 ÕHTUL
ROYAL CONSERVATORY OF MUSIC
Kavas: Beethoven „Pathetique", Lemba Klaverisonaat nr. 2, Chopin, dzhäss — improvisatsioonid
Pääsmed: $8.—, $7.— ja $6.—

UUENDAGE „VABA EESTLASE" TELLIMINE 1986. AASTAKS!
Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — Tellige „VABA EESTLAST" **Tellimiskupong lk. 3**

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TEGEVTOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETAJA: Olaf Kopvillem

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $57.—, poolaastas $32.— ja veerandaastas $17.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $77.—, poolaastas $42.— ja veerandaastas $22.—
I klassi posti ja lennuposti hinnad tellimiskupongil, lk. 3

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD:
üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $6.—

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Kas oli võitjaid ja kaotajaid?

Kauaoodatud, ülereklaamitud ja maailmaruumi relvastamise küsimuse kohta deklareeritakse, et vastastikuseid läbirääkimisi nende probleemide lahendamiseks tuleb tiivustada. Mõlemad pooled kohustusid juba varem sõlmitud kokkuleppe põhjal hoolitsema ka tuumarelvade leviku piiramise eest, andsid nõusoleku keemiliste relvade produktsiooni lõpetamiseks ja olemasolevate keemiliste sõjaliste vahendite varude hävitamiseks ning pidasid vajalikuks konventsionaalse relvastuse vähendamist, rõhutades eriti Stokholmis toimuva julgeolekukonverentsi tähtsust.

Need on teatavasti kõik enamvähem vanad jutud ja varem paljukuuldud lubadused, mida on võimalik mitmesuguste ettekäänete põhjal igal ajal murda. Seega on need peamiselt kosmeetilise iseloomuga, taotledes Genfi kohtumisele vajaliku jume ja värvi andmist.

Kui sellised suured ja olulised probleemid nagu tuumarelvastuse vähendamine ja tähtede sõja probleemile lahenduse leidmine, lükati edasi ja antakse ekspertide vahelistele läbirääkimistele otsustada, siis kokkusaamise pragude kittimiseks tehti terve rida vähema tähtsusega kokkuleppeid. Nii otsustati mõlemate riikide juhtkondade vahelisi kokkusaamisi korraldada vaheaegadega, alustades Gorbatshovi külaskäiguga Washingtoni eeloleval aastal ja Reagani visiidiga N. Liitu 1987. aastal, laiendada kultuurilisi, hariduslikke, tehnoloogilisi ja teaduslikke sidemeid vastavate delegatsioonide vahetamisega, süvendada mõlemate maade vahelisi kaubanduslikke vahekordi ning lahendada humanistlikke probleeme vastastikuse arusaamise ja koostöö vaimus.

Kommünikees ei räägita midagi president Reagani ettepanekutest Afganistani, Kambodzha, Etioopia, Angoola ja Nikaraagua küsimuse lahendamiseks. Seal ei leidu ka midagi inimõigustest, mille rakendamist N. Liidus president Reagan on pidevalt nõudnud. Need küsimused olid tõenäoliselt arutusel Reagani ja Gorbatshovi vahelistel kahe-mehe kohtumistel, kuid vaielused muutusid seal nähtavasti nii palavaks, et ameeriklased loobusid venelaste vastuseisu tõttu nende küsimuste sissemonteerimisest lõpukommünikeesse. Afganistani küsimuses oli Gorbatshov kuuldavasti võrdlemisi ülbe, mainides Reaganile, et N. Liit on valmis alles siis alustama läbirääkimisi oma vägede väljaviimiseks Afganistanist, kui ameeriklased lõpetavad oma abi andmise kommunismi vastu võitlevatele partisanidele.

Lõpukokkuvõttes võiks öelda, et Genfi kohtumisel ei olnud võitjaid ega kaotajaid, kuigi venelased tulid sellest suurte dimensioonidega propagandalahingust välja siiski väikeste eelistega. Mõlemad pooled läksid Genfi selle mõttega, et saavutada kokkulepet tuumarelvastuse vähendamise küsimuses, kuid sellest ei tulnud midagi välja. Gorbatshovi lisaeesmärgiks oli kaubelda ning tuumarelvade vähendamise ja Reaganilt järelandmisi tähtede sõjaprogrammist loobumiseks, kuid see katse ebaõnnestus Reagani kindla vastuseisu tõttu. Reagan üritas omakorda Gorbatshovilt järeleandmiste väljapigistamist inimõiguste rakendamiseks ning vene vallutamissõdade pidurdamiseks, kuid ilmselt läks seegi katse vett vedama. Gorbatshovi väikeseks edumaaks tuleb siiski pidada jala suuremist detente poliitika taaselustamise poliitika ukse vahele, kuna Reagan nõustus laias laastus igasuguste delegatsioonide vahetusega ning mõlemate maade vahelistele kaubanduslike sidemete elustamisega. Kuid kas siingi ei räägitud ega lubatud rohkem kui seda tõeliselt mõeldi — seda peaks näitama tulevik.

K. A.

Rootsi Eestlaste Esinduse istungijärgust osavõtjad Stokholmis.

N. Liit on võrreldav Lõuna-Aafrikaga

New Yorgi linnapea Koch'i vastused N. Liidu ja Bulgaaria esindajaile

New Yorgi linnapea Edward Koch esines 19. septembril teravasõnaliste seisukohavõttudega N. Liidu ja Bulgaaria aadressil ühel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni allorgani ülekuulamisistungil.

New Yorgi linnapea Koch, kes alles nädalapäevad varem oli kindlustanud oma tagasivalimise novembris kolmandaks ametiajaks hiigelvõiduga demokraatliku partei eelvalimistel, oli kutsutud oma vaateid esitama ÜRO poolt organiseeritud 11-liikmelisele nn. Eminentsete Isiksuste Paneelile, mis oli arutamas küsimust, kas multinatsionaalsed kompaniid, kes tegutsevad äriliselt Lõuna-Aafrika Vabariigis aitavad niiviisi alalhoida selles riigis kehtivat apartheidi süsteemi?

Linnapea Koch, kes oli teravalt kritiseerinud apartheidi eelpool nimetatud eelvalimiste kampaanias, kordas ÜRO paneeli ees seisukohti, mida ta oli korduvalt avaldanud möödunud suve jooksul.

Ta sarnastas apartheidi natsismiga ja soovitas igasugustel tasanditel tegutsevatel valitsusasutustel rakendada sanktsioone Lõuna-Aafrika Vabariigi valitsuse vastu.

Järgnevalt ta vastas paneeli liikmete küsimustele.

N. Liitu esindav majanduseteaduse professor Stanislav Menshikov, kes tegutseb ka nõuandjana NLKP Keskkomiteele, küsis Koch'ilt üksikasju selle kohta mida New Yorgi linnavalitsus on tegemas vastustamaks apartheidi. Linnapea juhatas oma vastuse sisse järgmiselt: „Kõigepealt ma eeldan, et Teie soovite, et ma kõneleksin täielikult avameelselt, ilma diplomaatliku peenutsemiseta." Menshikov julgustas Koch'i jätkama oma vastust selles vaimus mis toimuski. „Ma juhtun arvama, et N. Liit on võrreldav Lõuna-Aafrika Vabariigiga selles suhtes, mida ta teeb nii paljudele inimestele oma enda riigis. Olles öelnud seda ma vastan nüüd Teie küsimusele," ütles New Yorgi linnapea. Ta seletas, et vaatamata asjaolule, et New Yorgi linn on tegemas palju oponeerimaks apartheidi — nagu näiteks piirates linnavalitsuse rahahoiuseid pankades, mis ajavad äri Lõuna-Aafrika Vabariigis — on alati võimalik rohkem ära teha.

Natukene hiljem küsis Bulgaaria esindaja Konstantin Kolev, kes on selle riigi ÜRO saatkonna liikmeks, kas Koch'i arvates Ühendriigid on tegemas küllalt vastustamaks apartheidi? Vastas linnapea: „Te andestate, kui ma jällegi teen kommentaari, mis ei ole just diplomaatiline peenutsemine.

Bulgaaria ei ole vaba kritikast. See mida Bulgaaria on teinud oma türgi vähemusrahvusele on patt."

Kolev segas kohe vahele: „Me ei ole arutamas Bulgaariat". Koch: „Ma deklareerisin alguses, et kui te tahate, et ma vastaks ilma diplomaatiliste peenutsemisteta, siis te peate aktsepteerima minu siiraid kommentaare. Ma lihtsalt ütlen, et samad kommentaarid, mida ma tegin N. Liidu suhtes kehtivad ka Bulgaaria puhul. Viimasel on hirmus ajalugu inimõiguste küsimustes." Sarnane keskustelu jätkus ligikaudu tund aega.

Oma esinemisele järgnenud pressikonverentsil ütles New Yorgi linnapea Koch ÜRO pressikorpusele muuhulgas, et Ühendriigid ei peaks andma viit sentigi rohkem ÜRO toetamiseks, kui teeb seda N. Liit.

Peaminister Mulroney Torontos

Eestlased konservatiivide tuluõhtul

Möödunud nädalal toimus Harbour Castle Hilton Hotel Metropolitan Ballroomis Kanada progressiivsete konservatiivide partei tuluõhtu nime all „At-Home-in-Toronto", millest peaminister Brian Mulroney koos abikaasa Milaga osa võtsid. Kohal oli tublisti üle 2000 osaleja.

Kuna päevakorras on Eesti Õppetooli asutamine Toronto ülikooli juurde mille eeltööd on lootusiandvas lõppfaasis, siis võttis pidulikust dineest osa ka 20 eestlast, eesotsas nimetatud õppetooli organiseerimistöö eestvedajad prof. O. Träss, arh. E. Tampõld abikaasaga ja mitmed teised majandusala ja seltskonnas tuntud tegelased.

Kuna peaminister Brian Mulroney oli äsja kutse saanud sõiduks samal õhtul Brüsselisse kohtumaks USA president Ronald Reaganiga,

kes pidi NATO liikmeile teatavaks tegema tippsaavutusist ja läbirääkimiste sisust N. Liidu juhi Mihhail Gorbatshoviga,

siis toimus peaminister B. Mulroney peokõne enne ta lahkumist otse dinee alguses.

Peaminister ütleb, et ehkki partei programmist oli põhjalikum seletus troonikõnes, on tal hea meel teatada, et kuigi ta liberaalide parteilt päranduseks sai 15 aasta jooksul allakäinud riigi, on olukorrad juba vaid ühe aasta kestel palju paranenud.

Eriti tõstis ta esile kahte saavutust: 1) Lääne-Kanada provintsid, mis varemalt riigi juhtimistööst olid nagu eemalejäetud, on uuesti kaasatõmmatud

ja 2) Quebeci provints on separatismi-idee kõrvale jätnud, mis teeb Kanada kui riigi üksmeelsemaks, ühtseks, stabiilseks ja harmooniliseks ühikuks.

Ta tõi rohkesti arvulisi andmeid riigi ökonoomilisest tõusust, töötute arvu vähenemisest, uusi töökohti on loodud 330 000, riigi defitsiit on kahanenud ja muud.

Peaminister pidas oluliseks õigustada vabakaubandust (Free Trade) ja tihedat sidet USA'ga, õhutada kapitali investeerimist ja energiakasutamise uut programmi.

Puudutades NATO (North Atlantic Treaty Organization) küsimust, ütles ta,

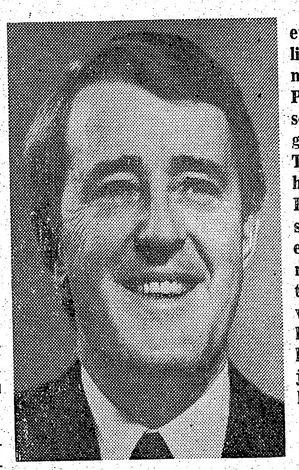

Brian Mulroney

et Kanada pole mitte neutraalne maa, vaid toetab NATO't

ja on rahu hoidmise huvides suurendanud sõjalist abi uute väeüksuste kohalesaatmisega mitmele poole.

Peaminister B. Mulroney kandis ette oma kõne osaliselt ka prantsuse keeles, sai pärast kõne lõppu püstiseisvalt publikult marulise aplausi osaliseks ja lahkus seejärele koos välisminister Joe Clarkiga Euroopasse sõiduks. Peaministri abikaasa Mila Mulroney jäi edasi dineele; ta käis ka eesti laudkondade juures igaühte kättpidi tervitamas ja leidis aega ka mõnesõnaliseks lühivestluseks.

Peale peaministri ja välisminister J. Clarki viibis dineel föderaalvalitsusest ministreid veel kümne ümber.

Eriliselt tõstis teadustaja välja äsjavalitud Ontario parlamendi konservatiivide partei uut juhti Larry Grossmani,

nimetades teda „järgmiseks Ontario Provintsi peaministriks".

L.K.

Kommentaarid

Tallinnas ilmuv kommunistliku partei peahäälekandja „Rahva Hääl" on ülitiheda tsensuuri kontrolli all ning vastavad partei ametimehed valvavad erakordse hoolega, et ajalehe veergudele midagi sellist ei libise, mis parteid võib halvustada või partei kõrgema juhtkonna tegevust või otsuseid kritiseerida. Kuid vahest lipsab lehte siiski mõnigi lugejakirjake või reporterijutuke, mis ei kritiseeri küll parteilasi ja nende poliitikat, kuid vihjab siiski paljudele puudustele, mis kaudselt teevad etteheiteid kommunistidele, kelle pöidla alla teatavasti nõukogude elu ka kõige pisemates detailides on pigistatud.

Nii näiteks küsib Tallinna elanik Lauri Leesi „Rahva Hääle" lugejakirjas võrdlemisi ülbes toonis — kuidas on Tallinnas lood leivakõrvasega? Ja siis hakkab kirja kirjutaja analüüsima Tallinna ärides müüdavat keeduvorsti ja leiab, et „meie keeduvorsti tase on langenud allapoole igasugust arvestatavat nivood." Kirjeldades seda „taset", väidab Lauri Leesi muu hulgas: „Juba väljanägemine on nii näotu, et peletab ostmast, söömisest rääkimata. Kui sa seda parema puudusel suhu võtad, lükkad ühest suunurgast teise ja jood kähku teed peale — et teist mekki suhu saada. Keeduvorsti sortiment polegi nii väike, nimetusi on tosin. Aga olgu see „Suupiste", „Harilik" või „Võileva" oma, vahet nagu peale hinna polekski . . . Olen ka teistes liiduvabariikides valmistatud vorste maitsnud, aga sellist halvamaigulist nagu meil pole veel söönud."

Samas ajalehes kirjutab teise vorstijutu lugeja Nasta Pino Tartust. See kriitika on veelgi mürgisem. Selle kirja esimene osa kõlab järgmiselt: „Inimesed ostavad ära kõik, järelikult kannatavad nad ka kõik välja. Sellisest loogikast näib lähtuvat Tartu Lihakombinaat, kelle toodete kvaliteedi langus on kestnud kõhedaks tegeva järjekindlusega. Eeskätt käib see enamiku keeduvorstide kohta. Hiljuti tuli müügile „Eesti vorst". Uus kaup äratas huvi. Kahjuks osutus seegi järjekordseks soolikasse (või kilesse) surutud pudruks, mis praadimisel ajab vahtu välja." Lugeja küsib oma kirja lõpul: „Kui kaua veel kestab tooraine raiskamine? Kui midagi on meil vähe, ei tähenda veel, et see vähene tohib olla halb."

Vaesed lugejad nähtavasti ei tea, et toorainet ei raisata — seda pole lihtsalt olemas, isegi mitte vähesel määral, nagu arvab tarbija Nasta Pino. „Tooraine" läheb Venemaale, sest teistes „vabariikides" on müügil paremaid vorste kui Tartus ja Tallinnas. Näib, et partei asjamehed on vorsti küsimuse lahendanud Eestis väga lihtsalt — tööstused saadavad rahva petmiseks paljude erinimedega vorste müügile, kuid need on liha asemel putru täis tuubitud ja ajavad praadimisel vahtu välja või on koguni niivõrd halvamaitselised, et sööja peab kiiresti igale suutäiele teed peale jooma, katsudes sellega „teist mekki suhu saada."

★

Diktatuuririikides on võimu usurpaatori ja tema ümber koondunud kliki esimeseks sammuks vaba ajakirjanduse tasalülitamine ja karmi tsensuuri rakendamine kõigi massimeediumide kontrollimiseks. Demokraatlikes riikides seevastu on ajakirjandusel piiramata vabadus kõiki eluavaldusi ning valitsuse tegevust kritiseerida ning elanikkonda üksikasjaliselt informeerida. Teoreetiliselt on selline vabadus ideaalne lahendus, kuna sellega tuuakse avalikkuse ette sündmusi ja probleeme, mida tahetakse sageli ühel või teisel põhjusel avalikkusse eest varjata.

Ajakirjanduse piiramatu vabadusega käsuvad aga sageli pahed, kus sensatsioonijanu ning mõne toimetaja või väljandja isiklikud huvid, sümpaatiad ja poliitiline hoiak võivad tekitada kasu asemel kahju, eriti kui mõni ajaleht või televisiooni saatejaam hakkab süstemaatiliselt ja vastutustundetult ründama demokraatlikult valitud riigi juhtkonda, mõtlemata oma sammude ja tegevuse sise- ja välispoliitilistele tagajärgedele.

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

30. nov ja 1. dets.
dr. T. Mahmets, tel. 469-1322

7. ja 8. dets.
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

Kanada ametivõimud ei kaitsvat venelasi

ÜRO, New York — Teravalt sõnastatud rapordis süüdistas N. Liit Kanadat, et nende diplomaate ja konsulaarametnikke on sageli Kanada valitsuse poolt halvasti koheldud; samuti on teinud seda USA, Inglismaa ja Shveits. Kanada ametivõimud, vastavalt rapordile, polevat võtnud ette „vajalikke samme" N. Liidu peakonsuli kaitsmiseks Montrealis, samuti on kaitseta jäetud konsulaat ja selle koosseis. N. Liit ei öelnud, kas RCMP või kohalik politsei on määratud konsulaati väljastpoolt kaitsma, vaid seda tegevat privaatne Pinkerton julgeoleku valvur, „kel pole isegi mitte õigust relva kasutamiseks, kui konsulaati ähvardatakse".

Kanada siseministeeriumi N. Liidu osakonna juhataja ütles möödunud nädalal, et „N. Liidu süüdistused olid totaalselt ilma aluseta".

November kala ja kalatoidu kuuks

Kanada endine kalandusminister John Fraser kuulutas enne oma kohalt lahkumist eelmiste aastate eeskujul novembrikuu kala ja kalatoidu kuuks. Kuu jooksul tahetakse kanadalasi õhutada rohkem kala sööma. Ministeerium koos kalatööstustega on koostanud suurema kampaania plaani, kaasaarvatud reklaam tv-s, pakutakse tasuta retsepte ja näpunäiteid toiduvalmistamiseks. 1985. aasta kampaania teemaks on „perfektne valik tänapäeva elulaadile".

Kalandusministeeriumi väljaandel on ilmunud kolm kalatoitude retseptide broshüüri, mida jagatakse soovijaile tasuta.

Kommentaarid

(Algus lk 2)

Sellist vastutustundetut valitsuse vastast kampaaniat nägime Vietnami sõja ajal kui USA televisioonisaated tõid sõja oma kõige tumedamates ja süngemates värvides igasse ameerika elutuppa, tekitades sellega sõjavastase meeleolu ja põhjustades paljude ekspertide arvates ameeriklastele valusa kaotuse. Lääneriikide ühekülgsed televisioonisaated tegid palju kahju ka Lõuna-Aafrikas, piitsutades kogu maailmas üles valitsuse vastase meeleolu ning pidurdades Lõuna-Aafrika probleemidele rahuliku ja samm-sammulise lahenduse leidmist. Valitsus manööverdati lõpuks olukorda, kus ta oli sunnitud ajakirjanike tegevust ja liikumist Lõuna-Aafrikas piirama.

Ühendriikide ja kanada ajakirjanikud tunnevad erilist rõõmu, kui nad saavad avaldada mõne valitsuse salajase dokumendi või paljastada salajase kirjavahetuse. Ühendriikides avaldasid kaks ajalehte just enne Reagani-Gorbatshovi kohtumist kaitseministeeriumist salaja väljatoodud koopia kirjast, mille kaitseminister Weinberger oli saatnud president Reaganile, soovitades tal jääda kindlaks oma seisukohtade ja tähtede sõja programmi juurde. Aajalehed tõlgendasid seda kui Weinbergeri katset Genfi kohtumise nurja ajamiseks, tekitades sellega palju pahandust ja raskusi president Reaganile.

Ajakirjanduse vabadus töötab ainult siis hästi välja, kui ajakirjanikud kannavad oma töö tagajärgede eest täielikku vastutust ning ei taotle ainult lehe tiraazhi tõstmist masside sensatsioonijanu rahuldamisega. Kahtlemata on ajakirjanduse ülesandeks valitsuse korruptsiooni ja väärsammude kritiseerimine ja paljastamine, kuid siin on oma kindlad piirid kui kaugele on võimalik minna üldsust ja riiklikke huvisid kahjustamata. Selle piiri tundmine näib aga olevat mõnele ajakirjanikule väga raskeks ülesandeks.

AMI

Eesti Õpetajate Ühingu peakoosolekust ja koosviibimisest osavõtjad Toronto Eesti Maja klubiruumis. Foto: O. Haamer

Loeng erandlaste kasvatamisest

Eesti Õpetajate Ühing pidas peakoosoleku

Kanada Eesti Õpetajate Ühingu korraline peakoosolek peeti pühapäeval, 17. novembril Eesti Maja klubiruumis. Koosoleku juhatajaks valiti H. Lupp ja sekretäriks H. Leivat.

Esitatud tegevus- ja kassaaruanded võeti vastu ühel häälel, samuti eelarve ja tegevuskava. Valimiste osas valiti endine juhatus üksmeelselt tagasi koosseisus H. Nippak — esinaine ja juhatusliikmeiks H. Leivat, E. Komi, V. Kimberg-Kotkas, M. Martin ja S. Verder; kandidaatideks E. Kannel ja J. Puhm. Revisjonikomisjoni: H. Arro ja E. Marten.

Kanada Eesti Õpetajate Ühingul on üle 80 liikme.

Läbirääkimiste osas soovitas H. Nippak pidada korraline peakoosolek ja valimised üle-aasta senise igaaastase asemel.

Kokkutuleku peapunktiks kujunes pedagoogiline loeng, mille esitas Reet Lambur, kes töötab konsultandina Torontos, North Yorki koolivalitsuse juures peamiselt erandlaste programmide koostamisel ja läbiviimisel.

Sellised lapsed suunatakse eriklassidesse, mis tavaliselt on väikese õpilaste arvuga. Neisse kuulub umbes 1 prots. õpilaste koguarvust.

Erandlikud või erand-lapsed on peamiselt õppimishäiretega ja nende õpetamine nõuab õpetajalt erilisi oskusi ja võimeid. Põhjused õppimishäireiks võivad olla väga mitmesugused, nagu hingelised häired, käitumisprobleemid, kehalised vead, halvad koolikogemused, õppimisvõimetus, nägemis- või kuulmishäired ajusõnumi edasiandmisel, koordineerimisvõime puudumine, lapse ja vanemate vahelised probleemid ja palju muud. Mõningail juhtudel on vajalik arstiabi ja rohtude tarvitamine, näiteks üliaktiivsete ja rahutute laste korral kasutatakse ravimeid, mis aktiivsust aeglustavad ja rahustavalt mõjuvad.

Ka eriliselt andekad lapsed vajavad eriklasse, rohket ja huvitavat rakendamist, et välja tuua nende silmapaistvaid akadeemilisi saavutusi, või ka teataval erialal(nagu muusika) nende loominguvõimet.

Igale lapsel tuleks anda talle sobivaim haridus ja vajaduse eriklassidesse saatmiseks saab õpetaja avastada juba üsna varakult.

Tavaliselt siiski on õpilase eeldused eriklassist tavalisse kooli saamiseks protsentuaalselt väikesed, mis viitab sellele, et õppimishäired pole kergesti parandatavad.

Huvitava loengu eest tänati referenti aplausiga ja esitati asjalikke küsimusi.

Tavakohaselt õnnitleti aasta jooksul jubeliikka jõudnud õpetajaid lilledega, kelleks tänavu olid L. Luide, Virve Gering ja Alice Kullango.

Koosolekule järgnes rikkalik kohvilaud ja omavaheline aruteluu koolliellu puutuvaist küsimusist.

Loeng Ontario metsaseentest

Toronto Eesti Aiandusklubi teateid

Neljapäeval 31. oktoobril alustas Torontos Eesti Aiandusklubi sisetegevust dr. Vello Sootsi loenguga „Ontario metsaseened".

Loengu avas klubi esimees M. Lepik. Ta leidis tarvilikuks tutvustada lektorit lähemalt, sest füüsikadoktori ja mükoloogi (seeneteadlase) vahel on vahet rohkem kui kõva vaks. Õieti on loodusteadused dr. V. Sootsi huvialaks ja seeneteadus on üks neist. Torontos on seentest huvitatute klubi ja dr. V. Soots on seal üks kandvaid jõude, korraldades väljasõite, näitusi ja lahendades seente identifitseerimise probleeme.

Edasi mälestati leinaseisakuga lahkunud klubiliikmeid: agr. Juhan Oinust, kes oli klubi asutajaliige, kauaaegne esimees ja auliige, Jaan Hionit — samuti klubi asutaja, auliige ja juhatusliige, ja Paul Tammelat.

Rõõmsamaks uudiseks oli klubi sekretäri pr. J. Antoni hiljutine tähtis sünnipäev, mispuhul M. Lepik andis üle kingituse — hibiskuse klubi poolt.

Järgnevalt oli sõna lektoril dr. V. Sootsil.

Lektor mainis, et Ontario on umbes 10.000 seeneliiki, neist 2.000 rohkem tuntud. Viimastest valis ta välja tähtsamad. Siinjuures peab mainima, et peagu iga seent, millest oli juttu, saatis suurepärane valguspilt.

Kui korjame seeni, peame neid täpselt tundma. See on tarvilik, sest on olemas surmavalt mürgiseid seeni. Nii on olulise tähtsusega tunda seeni nende õigete nimedega.

Seen elab maa all ja esineb seal nn. seeneniitide kujul (mütseel). See, mida me näeme maa peal, on tegelikult seene viljakehad. Viljakehadel arenevad eosed ehk spoorid on seene paljunemise vahendid.

Seeni jaotatakse nende toitumise viisi järgi vastavalt: saprofüütsed seened on need, mis elatuvad kõdunevast orgaanilisest ainest;

parasiitsed seened — seal tungib seene mütseel taime rakkudesse ja imeb sealt toitaineid;

sümbiotroofsed seened, kus seeneniidid ühinevad taimede juurtega ja vahetavad toitaineid. Paljud sümbiotroofsed seened ei saagi iseseisvalt elada. Ka puudel, milledel nad kasvavad, on tarvis nende olemasolu.

Seeni jaotatakse ka nende viljakehade järgi. Tähtsamad on kübarseened. Kübarseentest on meile hästi tuntud kärbseseened (Amanita) — enamasti kõik mürgised seened. Neist surmavalt mürgine on valge kärbseseen (Amanita virosa). See on täiesti valge seen suure lontis rõngaga ja mugulja jalaga, mis kasvab välja omapärasest tupest.

Pilvikud (Russula) — head värvirikkad söögiseened.

Riisikad (Lactarius) — sisaldavad piimataolist mahla ja on söödavad kupatatult. Kuuseriisikaid (Lactarius deliciosus) mitte kupatada (piimamahl oranzh-punane).

Kukeseened (Cantharellus) — head söögiseened.

Heinikud (tricholoma) — teatud liigid head söögiseened, osa söödavad kupatatult.

Shampinjonid (Agaricus) — head söögiseened. Mitte segada valge kärbseseenega, mille eoslehekesed on alati valged ja jala alus paksenenud ning asub tupes.

Tindikud (Coprinus) — noorelt söödavad. Vööndilise tindiku (Coprinus atramentarius) söömise puhul mitte alkoholi tarvitada, kuna see võib põhjustada mürgituse.

Vöödikud (Cortinarius) — osa neist head söögiseened.

Puravikud (Boletus) — osa häid söögiseeni.

Mürklid (Morchella) — head söögiseened.

Murumunad (Lycoperdon) — noorelt söödavad.

Mütsikud (Mycena) — vähemtähtsad seened.

Sirmikud (Lepiota) — head söögiseened, meenutavad kärbseseeni. Limanutid (Limacium) — head söögiseened.

Seente määramisel on tähtis eospulbri värv. Eospulbri värv varieerub valgest mustani ja seda näeb, kui asetada seen mõneks tunniks valgele või mustale paberile.

Lektor üllatas osa koosolijaid, kui ta vaatles seeni kui väikesi kunstitöid looduses. Mõned neist seentest, mis olid ekraanil muidugi suured, on looduses ainult 2—3 mm läbimõõduga. Oleme ju harjunud seeni käsitlema ainult gastronoomilisest seisukohast ja nende ilu looduses hoopis kõrvale jätnud.

Järgmine klubi kokkutulek on 28. novembril, kus teemaks on haudade kaunistamine.

M. L.

Kuuldus Eestist:

Traatlõke põhjaranna ulatuses

Okupeeritud Eestis liigub kuuldus, et Moskva kavatseb kogu põhjaranniku ulatuses ehitada okastraattõket, et veelgi raskendada põgenemisi üle Soome lahe.

Juminda neeme juures olevatki juba püstitatud paari meetri kõrgused postid, milliste vahele seatakse okastraati kuues liinis vertikaalselt ja tihedalt selle peale ristipõiki.

Kui võrra aga see tõke edaspidi laieneb kogu rannikule, on muidugi teadmata. Muidu on aga teada, et kolhoosidel on samal ajal suur puudus just okastraadist.

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Ühenduses on jõud!
KINNISVARALAENUD 9.50%
ISIKLIKUD LAENUD alates 10.00%
Informatsiooniks helistada: 465-4659
Pank avatud: esmasp.-reedeni 10—3, tehsip. ja neljap. õhtuti 5.30—8.00 p.l.

RATAS OPTICAL
219 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONTARIO M4K 1N2
465-6251
Täidame tipselt igat liiki prilli-retsepte, näit. „cataract" tüüpi. Suur valik lasteraame, spordi kaitseprille ja parimas kvaliteedis päikeseprille.
Raamid peamiselt Euroopast, alates $12.— kuni $200.—
Hinnaalandus kaasmaalastele 10%
Täidame ka kodumaiseid retsepte ja soovikorral saadame ära.

Läd äri
DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
Aadress: ARCADE BUILDING — Tel. 368-5011
Sissekäik: 74 Victoria St. (1. tän. Yonge'st idapool ja 1 tän. Queen'ist lõunapool) Postiaadress: 137 Yonge St., „Shopping Mall", Toronto M5C 2A5
Rõkkalikus valikus imporditud lõngu igaks otstarbeks. Haapsalu rätiku lõng. Linaseid materjale. Kanvas ja paljud muud. SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KÄSITÖÖKS MUSTRIGA. Tasuta õpetamine ja nõuanne. Külastage meid. Soodsad hinnad.
Avatud: esmasp.—reedeni 9.30—6, laup. 9.30—4.

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori läheda!)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$57.—	$77.—
Poolaastas	$32.—	$42.—
Veerandaastas	$17.—	$22.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
KANADAS:
aastas $62.— pluss saatekulu $45.—, kokku $107.—
poolaastas $34.— pluss saatekulu $23.—, kokku $57.—
veerandaastas $18.— pluss saatekulu $11.50, kokku $29.50
USA-s:
aastas $62.— pluss saatekulu $49.—, kokku $111.—
poolaastas $34.— pluss saatekulu $25.—, kokku $59.—
veerandaastas $18.— pluss saatekulu $13.—, kokku $31.—
VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-s LENNUPOSTIGA:
Aastas $136.—, poolaastas $72.— ja veerandaastas $38.—
Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 senti
Pangatshekk või rahakaart kirjutada FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3
Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates ..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 33 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334

UINUS IGAVESELE UNELE KODUMAAL KIHNUS

OLGA PULL

sündinud 23. oktoobril 1901
surnud 21. novembril 1985

Leinavad kurbuses

Kallis mälestus jääb
Sinust igavesti

POEG perega Kanadas
TÜTAR perega Eestis

Südamlik kaastunne LISANNELE ta poja

EIK VAHER'i

surma puhul

LEIDA NAHE

Südamlik kaastunne abikaasale

OSKAR KOLK'i

surma puhul

NIKOLAI SUTT abikaasaga ja lapsed

Tublit sõpra lennukooli-päevilt ja hiljem

HANS PIIRSALU

mälestab kurbuses

E. RABA abikaasaga Uus-Meremaal

Lahkus meie armas abistaja RN halastaja õde

AMANDA PAAR

Südamlik kaastunne abikaasa RAOULE, poeg VICTORILE
abikaasa KIMIGA, poeg RANDYLE

Mälestame kurbuses

SIINA ja JAKOB PAALBERG
Vancouver, B.C.

Meie Isa teab ja teeb kõik hästi! Ta on juhtinud meie armsa

EIK'i

läbi kannatuste värava valgusesse, mida meie ei näe. Igavesti jumalagajätt on valus. Sõbrad on seda valu leinavale perekonnale mõistnud leevendada mitmesugusel teel — lilledega, kirjadega, leinakuulutustega, soojade käesurvetega. Eriti lohutavad olid praost Andres Tauli sõnad leinatalitusel.

Olete kõik südamest tänatud!

LISANNE VAHER perekonnaga

Minu siiram tänu kõigile, kes minu armsa ja unustamata abikaasa

RICHARD RITSING'u

matusetalitusest ja viimsesse puhkepaika saatmisest osa võtsid ning minuga leina jagasid. Eriti tänan õpetaja Heino Laaneotsa ja korporatsioon Leola liikmeid, kes aitasid lahkunu ärasaatmist korraldada.

EMILIE RITSING

Leinateateid

Võrus suri 30. mail Lydia Orro, neiuna Maurer, sündinud 7. juunil 1916.

Paides suri 7. juunil Eike Saar-Mikalai, sündinud 24. märtsil 1931 Tarvastus.

Rootsis suri 4. septembril Jüri Talvend, sündinud 22. juulil 1915.

Rootsis suri 9. septembril Edgar Erilane, sündinud 31. mail 1911.

Kuninglik löömamees lasteaias

London (DPA) — Kolmeaastast prints William'i, Wales'i prints Charles'i poega, hüütakse ühes Londoni lasteaias „löömameheks" tema käratseva ja tülinoriva käitumise pärast, teatas ajaleht „The London Sun". Teiste laste emad olla murelikud, et printsist võib kujuneda tõeline lasteaia hirm, kuna teda ei tohtivat karistada tema kuningliku päritolu pärast. Lehe informatsiooni kohaselt olevat printsi vanemad teadlikud oma järeltulija laamendavast käitumisest, mis olla mujalgi tekitanud piinlikke olukordi.

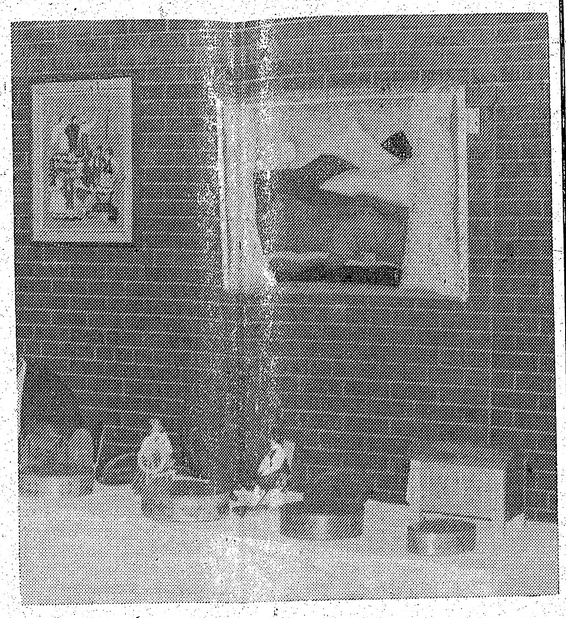

Vaade osale Eesti Etnograafilise Ringi näitusel väljapandud töödele. Ees laual Otto Rannamäe puunikerduslikud tööd, seinal vasakul Leida Saare rahvarõivaste motiiviga tikitud töö, paremal Kirsti Pahapilli tepptehnikas tehtud „Vaade aknast". Foto: Vaba Eestlane

Seedrioru 30. aasta peakoosolek

Seedrioru 30. aasta korraline peakoosolek toimus Seedrioru peahoones pühapäeval, 17. novembril. Koosolekut juhatas abiesimees Kalju Varangu, kuna esimees Elmo Piil viibis ametisõidul Austraalias.

Tegevusearuande, mis esitatud kirjalikult esimees E. Piili poolt, luges ette juhatuseliige August Jurs. Sellest selgus, et kõigi hoonete juures oli tehtud vajalikke parandusi, värvimisi ja korrastusi. Ujula puhastatud ja väljavoolu toru ummistus parandatud. Ühteteist, mis iga asata vajalik välistööde juures, tehti enamuses kohapealsete elanike tööga, kuigi millegipärast talgulisi oli vähe möödunud aastal. Erilist tänu pälvisid sellepärast hr. ja pr. Koger, hr. Paluveer, hr. Petraska, hr. Rajamets, hr. Rebane, hr. ja pr. Tammer, hr. ja pr. Tiilen ja hr. Vist.

Iga-aastane suursündmus Suviharjapidu, õnnestus kõigiti. Aktusel esines hästituntud bariton Avo Kittask, keda saatis Asta Ballstadt. Seedriorul tihti esinenud Aino Tera ja Hilja Sepp, Olaf Kopvillemi klaverisaatel, kaunistasid meeldivat kontserti ilusa duetiga. Aktuse kõnes auliige Harry Pärkma valgustas Seedrioru tegevust 30-e aasta jooksul.

Aukülaline aupeakonsul Ilmar Heinsoo süütas võidutule ning Hamiltoni ja Toronto sõjamehed asetasid pärja mälestussambale ja Teise maailmasõja vabadusvõitlejaile.

Õhtusel vabaõhulavastusel kanti Eesti Rahvusteatri poolt meisterlikult ette A. Kitzbergi „Kosjasõit",

samal päeval Seedrioru auliikmeks valitud Lydia Vohu-Viksteini lavastusel, mis sai publiku sooja aplausi osaliseks.

Laste Suvekodu õp. T. Nõmmiku juhtimisel ja Linda Montgomery üldkorraldusel õnnestus hästi, kus juures selle kordaminekuks aitasid tõhusalt kasa Evi Rebane, Armilde Tammer ja Aino Tera. Rõõmustavalt oli ka väikelaste arv suurenenud.

Kassapidaja, kellena Rein Voltre on olnud mitmed aastad, selgitas rahalist seisu,

kust selgus, et ülejääk oli paarituhande dollari ulatuses,

arvestades vabatahtlikku tööpanust.

1986. aasta tegevuskavas on mõnedele hoonetele katuste parandamine ja muude korrastustööde tegemine, läbi viia traditsiooniline Suviharjapidu ning erilist rõhku panna Laste Suvekodule, mis on Seedrioru peamine ülesanne.

Juhatus valiti kaheksaliikmeline, kuhu kuuluvad Kalju Varangu, esimehena, Kalju Loone abiesimehena, Leena Kimsto sekretärina, Linda Varangu abisekretärina, Rein Voltre kassapidajana, August Jurs informatsiooni vahendajana, Linda Montgomery — Lastesuvekodu korraldajana ja Avo Silla ametita liikmena. Revisjonikomisjoni valiti Allan Pertens, Merike Koger ja Bernhard Rätsep. Kohapealseks esindajaks ja asja-ajajaks juhatuse poolt valiti Raimond Vist, kellega ühendust võtta Seedrioru asjus aadressil: R.R 1 Elora, Ont. N0B 1S0.

Koosolekul algatatud küsimuste all arutati mitmesuguseid päevaküsimusi,

milleks oli ka maksukoorem kohalikule omavalitsusele.

Kuna peakoosolek oli Seedrioru 30. aastapäeval, siis tõsteti kohvilauas ühiselt veiniklaasid eestlastele armsaks saanud kodupinna helgeks tulevikuks ja sõbraliku vaimu püsimiseks Seedriorul.

A.J.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-päranduse ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

TÄHELEPANU!

Äri on avatud jõulunädalal: 23. ja 24. dets.
Suletud: 25., 26., 27. ja 28. dets.
Avatud vana-aastapäeval, 31. dets.

PAGARI- JA KONDIITRISAADUSED, DELIKATESSID, SHOKOLAADID JA MAIUSTUSED

Suur valik kala- ja lihasaadusi ja juuste.
Tordid pidulikkudeks sündmusteks.
80-istmeline kohvik.

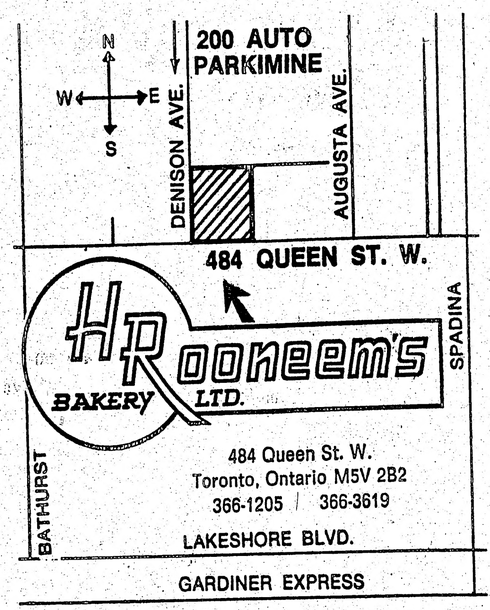

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM

Chev Olds Limited

5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Tel. 291-5054, kodus 423-5716

SOBIV JÕULUKINK

NEEME JÄRVI HELIPLAAT — TUBIN, SIBELIUS jt.

Saadaval Eesti Abistamiskomitee äris Eesti Majas. Posti teel või koju toomine: A. Teder, 29 Bowden St. Toronto, Ont. M4K 2X3. — Tel. (416) 465-5382

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja kütlaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenindus

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

AVP ALARMISÜSTEEMID
varguse ja tule vastu

Tel. 496-2334
kodus 499-8193

Allan Prümmel

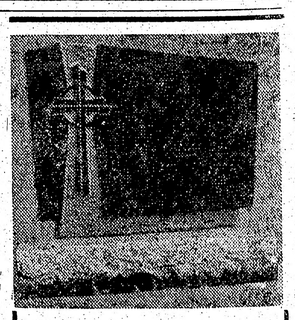

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS

SEINAST-SEINA JA LAHTISED

ERIK LOKBIK — 447-9834

HAUAKIVID

Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St. Toronto,
Ont. M4S 1Z9
(Davisville & Eglinton vahel)
Tel. 487-2147

TASUTA saadaval ilusad kalendrid

Hel. Toomas Mankin,
tel. 482-5544

* * *

Kinnisvarade ostu ja müügi puhul

(ELUMAJAD, ÄRIRUUMID JA SUVILAD)

Toomas Mankin
Associate Broker

Kontoris 482-5544
kodus 447-3782

L.S. Snelgrove (1981) Ltd.

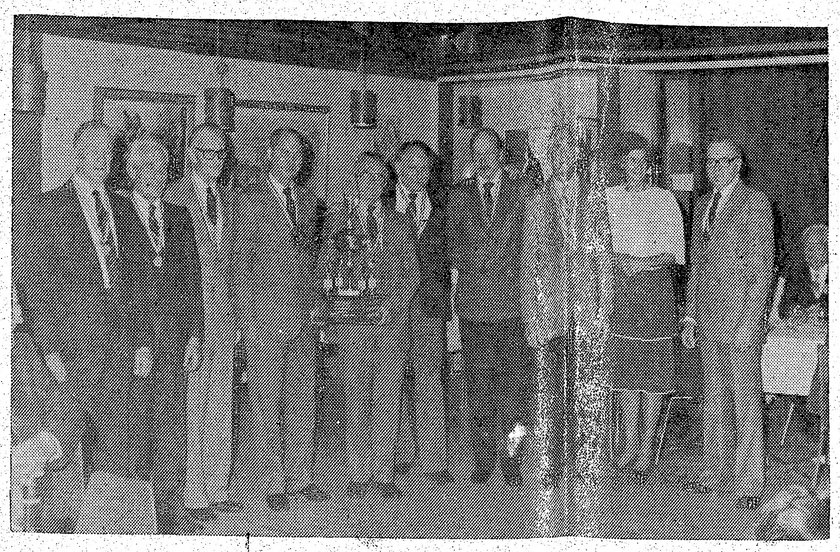

Estonia masterid sügispeo ajal peale võidumedalite üleandmist karikavõitjaile. Pildil vasakult A. Ernesaks, V. Sadul, K. Trei, T. Vellend, U. Limit, M. Jaagu, W. Lood, J. Lents, Helgi Pedel ja V. Kõresaar. Pildilt puuduvad E. Kulmar ja K. Pehtla.
Foto: Tommy Tomson

Piiskopiabi Eestist Saksamaal

Westfaleni evangeelse luteri kiriku kutsel on Lääne-Saksamaal viibinud ja selle kiriku kõrgemate vaimulikega läbirääkimisi pidanud okupeeritud Eesti peapiiskopi abi praost Eerik Hiisjärv, kes ka varem on konsistooriumi välissuhteid pidanud.

Suhted Westfaleni kirikuga lõi endine peapiiskop Kiivit.

Külastusest jutustav kohalik ajaleht märgib, et Eestis on praegu 200 000 kiriku liiget, 143 kogudust, 12 praostkonda ja 90 kirikuõpetajat.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Maja
Toronto, Ontario M4K 2R6
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Telefon 461-0764

Pommitati USA armee ostukeskust

FRANKFURT, Lääne-Saksamaa (AP) — Tugevajõuline, autosse paigutatud pomm lõhkes ühes USA armee ostukeskuses Frankfurti lähedal vigastades 34 isikut. Ametivõimud arvavad, et pommituse läbiviijaks oli sama Punase Armee Rühmitus, kes korraldas samasuguse pommirünnaku USA lennuväe baasis möödunud augustis.

Pomm oli paigutatud autosse, mille oli paar päeva tagasi ostnud üks „marokolase välimusega" mees. Auto, mida kasutati suvises pommirünnakus oli ostetud samast ärist.

Punase Armee Rühmitus on korraldanud rünnakuid Lääne-Saksamaa, USA ja NATO asutuste vastu viimase 15 aasta jooksul, olles tunnistanud ennast vastutavaks paljude pommituste, inimröövide ja mõrvamiste eest.

ILMUS:

Vera Poska-Grünthal

„ELU JÄTKUB VÕÕRSIL"

mälestuste raamat fotodega

Hind $15.— pluss saatekulu 50 c

Saadaval VABA EESTLASE talituses

60 reisijat surmati

Valetta (Reuter-AP-CP) — Egiptuse lööküksused ründasid palestiinlaste poolt hõivatud Egituse reisilennukit Malta lennuväljal ja tulevahetuses sai surma 60 reisijat. Kohe pärast rünnaku algust viskasid lennuki hõivajad kolm käsigranaati reisijate kabiini. Kuigi inimelude kaotus oli suur, leiavad ametivõimud, kaasa arvatud lennuki juhtkond, et lennuki ründamine oli ainus moodus olukorra lahendamiseks, kuna hõivajad olid juba varem surmanud kuus reisijat. Surmasaanute hulgas oli ka kaheksa last.

Meri ja rannad A. Mälgu 85. sünnipäeval

Eesti Maja suure saali täitsid kirjandushuvilised, kes olid tulnud kirjanik August Mälgu 85. sünnipäeva tähistavale koosviibimisele, pealkirjaga „Meri ja rannad", mille korraldajaks oli Eesti Liit Kanadas. Suur Vello Hubeli meremaal ja selle ees olev August Mälgu kirjutatud raamat ning kõrval kirjaniku fotosuurendus koos lavapildiks oleva rannamotiiviga andsid välispidise kirjelduse aktusele.

Avasõnas ELK esimees Vello Hubel ütles, et Kanada Eestlaste Ajalookomisjoni poolt väljaantav „Eestlased Kanadas" II köide on ilmunud, see on ELK ristilaps ja kutsus ette toimetaja ja toimetuskolleegiumi.

Minnes A. Mälgu sünnipäevale pühendatud osa juurde ta maalis koosolijate silmade ette momendi põgenemisele asumisest mere kaudu. Meri ja rannad on meie rahvaga olnud alati seotud. Meid on meri lahutanud kodumaast, raudeesriide taga ootavad meid õed-vennad. Paljude tänaste osavõtjate kodud olid mere ääres, kus rannal istudes igatsused lendasid kaugele. Need ilusad mälestused ei kao kunagi.

Kirjanik August Mälk on loonud elavad pildid oma teostes Kodu-Eesti randadest, kus oli karmust, aga ka armastust rannaelus. A. Mälk oli läbinisti randlane, tema süda kuulub sinna.

Lydia Vohu esitas Arved Viirlaidi erilise pühendusluuletuse A. Mälgule, merele, randadele ning meie rahvuslikele kohustusile, mis oli sündmuseks kirjutatud.

Metsosopran Irene Loosberg laulis Asta Ballstadti klaverisaatel T. Kulla „Sügisõhtu" ja O. Merikanto „Meri".

Aktusekõne August Mälgu elust ja tööst pidas dr. Vello Salo, alustades samal päeval oma sünnipäeva Tartus tähistava Hando Runneli luuletusega. Kõneleja ütles, et Mälgu kohta on kirjutatud kaks üksikasjalikumat uurimust: R. Kolgi monograafia

ja osa kodumaal ilmunud kirjandusloos, kus Mälgule on antud enim kui teistele kirjanikele positiivseid lehekülgi.

Vello Salo ütles, et Mälgul on kolm elu- ja loominguperioodi. Ta oli eesti proosa ainevalla laiendamisel 30-ndais aastais. Mälgu töid on ilmunud võõrkeeltes pärast ta maapakku asumist. Salo leidis, et Mälgu loomingus seob lugejaid lihtsus ja igapäevane elu, kaluri elu selle traagilisusega ja rõõmuga, kus kaks naist pole harv asi Mälgu loomingus. Mälk läheb eesti kirjandusluku rannaelu kirjeldajana. Lõpuks leidis kõneleja,

et Mälgule oleks suurimaks sünnipäevakingiks kui eesti raamat jääks püsima,

et toetaksime välis-eesti kirjandust, millel muid toetajaid ei ole ja soovis siis sünnipäevalisele õnnistatud eluaastaid.

Siegfried Preem luges katkendeid August Mälgu romaanist „Kivine pesa", mis oli ta rannaainelistest esimene läbimurdeteos.

Bariton Andres Raudsepp laulis Asta Ballstadti klaverisaatel G. Faure „Les Berceaux" (Hällid), andes enne teksti seletuse eesti keeles ja seletades prantsuskeelse laulu laulmist põhjendusega, et meri on universaalne. Kui hakkavad sadamad silmist kaduma, hakkavad laevadki tundma, miks neid tagasi kutsub kaugete hällide hing.

Lõpu, ja eriti meeldiva, andis Eesti Rahvusteatri lavastusel esitatud A. Särevi dramatiseering A. Mälgu romaanist „Taeva palge all". Lavastaja Lydia Vohu oli andnud rannaäärse pildi lihtsaist randlasist lihtsate probleemidega. Osalisteks olid Kustas — Esko Luksep. Tooni — Linda Lõhmus, Tuisu Kaarel — Aleks Liipere, Kalamaja Priidu — Heino Halling, Hilde — Linda Kukk, Võrke Peeter — Paul Kristal ja Tursa Siimu — Aruld Arukäe.

Lavakujunduses oli väga lihtsate võtetega antud mere avarus kauge taevapiiriga ja üksikute kajakatega, rannal kivimürakad ja parandatav paat.

Üksiku pildina oli see rohkem näide kirjaniku rannainimeste karakteriseerimisest kui pideva intriigiga teatritükk.

Lõpusõnas ELK abiesimees Heli Kopti tänas kaasaaitajaid aktuse korraldamisele ja ütles, et August Mälk on ülistanud väikse ja vapra rahva saatust ja leidis, et rahvas, kes austab oma kirjanikke jääb kauaks püsima.

Samal sündmusel jagati välja ajalooraamatut ettetellijaile ja müüdi soovijaile.

Irene Loosberg esitamas Eduard Tubina vokaalhelitöid. Klaveril saatmas Asta Ballstadt, kellele tütar on abiks noodilehe keeramisel. Foto: Vaba Eestlane

Must KARAKULL-KASUKAS MÜÜA

Tel. 752-6773

EKK muusikavõistlused 1986

Eesti Kunstide Keskuse 8. muusikavõistlused toimuvad märtsis 1986 Torontos. Talentide klassis jääb vaba valik keelpillide, klaveri, laulu ja teiste instrumentide õpilastele, kes jagunevad vanuse järgi.

Eesti helitööde klassis on võistluste toimkond valinud järgmised palad nii klaveri kui ka akordioni alal:

I klass: „Mary had a little lamb" või „Three blind mice" (Kasemets):

II klass: „Süda tuksub" (Hermann):

III klass: „Pidu hakkab" (Aavik);

IV klass: „Kahe soku tants" (Kasemets);

V klass: „Karjamaal" (Aavik);

VI ja VII klassid: „Juku" ja „Väike linnuke" (Raid);

VIII klass: Klaverimuusika rahvatoonis nr. 8 (Eller);

IX ja X klassid: vaba valik;

Laulude nimestik ilmub hiljem.

Informatsioon, noote ja registreerimislehti saab üldjuhilt: Margit Viia, tel. (416) 222-6359.

Soovitakse osta

MATUSEPLATSI KAHELE

Mt. Pleasant või mõnel teisel kalmistus.

Helistada 481-7821

Tellige jõuluks meilt

VÄRSKET KALKUNIT, SUITSUKALKUNIT SUITSUSINKI, VÄRSKET SEASINKI

Tasuta toomine

Suures valikus skandinaavia delikatesse, kalakonserve, juustusid, soome kompvekke, shokolaadi ja palju muud. Parkway ja Rooneeme pagarisaadused.

MAIN MEATS

25 Main St. North, Brampton, Ont.
Tel. 451-5692

Omanik PEKKA LITMOLA

UUS KONDOMIINIUM EESTLASTELE

eelmüügi hindadega alates $64.800

„OPEN HOUSE"

laup., 23. nov. ja pühap., 24. nov.,
laup., 30. nov ja pühap., 1. dets. kell 1—6 p.l.
Asukoht 3734 ja 3736 St. Clair Ave. E.
(Brimley ja Kingston Rd. lähedal)

Ilma rahata külmutuskapp ja pliit neile, kes ostavad enne novembrikuu lõppu. Ilus asukoht pargi vastas, buss ukse ees, moodne 6-korruseline õhujahutusega ehitus kõigi mugavustega. Ainult 35 korterit. Ehitus valmis 1987. a. kevadel.

Informatsiooni büroo ehituskrundil, tel. 266-5019
Muudel aegadel kokkuleppel hel. 444-6405, 444-2897

ESTOMAN ENTERPRISES INC., arhitekt Guido Laikve

Müüa Eesti Vabariigi metallmünte ja paberrahasid soodsate hindadega

Sobiv kingitus jõuludeks kõigile, noortele ja vanadele, ka investment. Küsige tasuta hinnakirja: Koit Vanema, (Eesti Numismatist). Aadress: Suite 306, 117 West 17th St. North Vancouver, B.C. Canada. Tel. (604) 984-9672

R. S. KANE LTD.

Tähelepanu! UUS ASUKOHT
6150 Yonge Street (lõunapool Steeles Avenue'd)
North York, Ontario M2M 3W9
Tel. (416) 221-1159

OSTKE JÕULUKS KUULSAT
skandinaavia jõulujooki

JULGLÖGG

Saadaval delikatessärides või helistage meile tel. 678-0345

SCANDINAVIAN BEVERAGES
2425 Lucknow Dr. Unit 4,
Mississauga, Ontario L5S 1H1

UDUSULGTEKID!

Alates $89

IDEAALNE KINK

* Udusule ja sule segu
* puuvillane eamaklassiline katteriie.
* pikki sulud sulgede liikumise tõkestamiseks.

VÄLJAMÜÜK
10—30% hinnaalandust

UUDIS! Täisvillased antireumatismi vatitekid, padjad, madratsikatted otse Saksamaalt

Pildil olev on koloniaalstiilis, alates $170.—

MEIE UUENDAME TEIE VANU UDUSULGTEKKE!

4544 DUFFERIN ST. (lõunapool Finchi)	665-8855
2311 BLOOR ST. W. (Windermere)	763-7326
1684 KENNEDY RD. (Ellesmere)	297-0359
1801 DUNDAS ST. E. Kendalwood Plaza, Whitby	571-1933

DR. H. TARI

Uus aadress:

33 Gaspe Rd. North York, Ont. M2K 2E7

Telefon 224-0402

SPORT

Eesti ujujad võidukad

Pape Recreation Centre ujulas toimusid 23. novembril Põhja-Ameerika Balti ujumisvõistlused. Osales ligi 20 ujujat, nende hulgas vaid 2 lätlast ja 2 leedulast. Pealtvaatajaid oli võistlustel 25—30 ringis, lisaks 15 abilist võistluste läbiviimisel. Üldorganiseerijaks oli Mai Kreem.

Edukaim oli 13-aastaste grupis Kia Puhm, kes saavutas neli rekordit ja võitis parimana Robert Reimani mälestustrofee; see on Eesti Ujumisklubi poolt välja pandud ja paigutatakse Eesti Maja vastavasse vitriini. Õnnetult surma saanu isa annetas võistluse päeval $50 Eesti Ujumisklubi tegevuse edutamiseks oma poja mälestusena.

Meestest oli parim 16-aastaste klassis Ken Ahlberg nelja esikohaga; ta sai ka 15—17-aastaste auhinna. Alla 10-aastastest oli väga tubli L. Luik, kes alustab oma ujujakarjääri Etobicoke'i klubis.

Ujujaid oli 2 leedu poissi New Yorgist, kaks eesti tütarlast New Yorgi osariigist, teised ujujad Torontost või selle ümbruskonna linnadest.

UJUMISVÕISTLUSTE TULEMUSED

NAISED:

200 j. vabalt: M. Lember 2.14,8 — Eesti.

100 j. vabalt: 1. M. Lember 1.04,2, 2. P. Kreem 1.18,5 E.

100 j. rinnuli: 1. M. Lember 1.24,9, 2. P. Kreem 1.27,4.

100 j. liblik: M. Lember 1.10,6.

200 j. kompleks: P. Kreem 3.01,2.

Tüdrukud 13—14:

100 j. vabalt: 1. C. Kivi 1.08,2 E. 2. A. Kivi 1.09,3 E.

100 j. selili: 1. K. Puhm 1.06,1 Rek. E. 2. C. Kivi 1.23,4.

100 j. rinnuli: 1. K. Puhm 1.15,3 Rek. 2. A. Kivi 1.31,6.

100 j. liblik: 1. K. Puhm 1.05,1 Rek. 2. C. Kivi 1.25,8. 3. A. Kivi 1.33,8.

200 j. kompleks: 1. K. Puhm 2.21,2 Rek. 2. C. Kivi 2.54,7. 3. A. Kivi 2.57,8.

Tüdrukud 11—12

50 j. vabalt: A. Puhm 41,8 E.

50 j. selili: A. Puhm 48,7.

50 j. rinnuli: A. Puhm 58,5.

200 j. kompleks: A. Puhm 4.16,6.

Tüdrukud 10 ja alla

50 j. vabalt: L. Luik 39,9 E.

50 j. selili: L. Luik 50,0.

50 j. rinnuli: L. Luik 58,4.

100 j. kompleks: L. Luik 2.03,0.

MEHED

100 j. vabalt: 1. K. Ahlberg 53,0 E. 2. D. Bork 55,3 Leedu, M. Saarna, disq. E.

100 j. selili: 1. K. Ahlberg 1.06,1, 2. D. Bork 1.09,5, 3. M. Saarna 1.20,8.

100 j. rinnuli: D. Bork 1.10,8.

100 j. liblik: K. Ahlberg 58,8.

200 j. kompleks: 1. K. Ahlberg 2.13,6, 2. D. Bork 2.18,8, 3. M. Saarna 3.26,8.

Poisid 13—14

100 j. vabalt: T. Puust 1.22,3 E.

100 j. selili: 1. E. Ramans 1.12,2 Läti, 2. T. Puust 1.56,2.

100 j. rinnuli: 1. E. Ramans 1.19,2, 2. T. Puust 1.55,2.

100 j. liblik: E. Ramans 1.05,1.

200 j. kompleks: E. Ramans 2.44,7.

Poisid 11—12

50 j. vabalt: C. Kadai 33,4 E. 2. D. Bork 37,7 Le.

50 j. selili: 1. R. Ramans 35,8 Lä., 2. C. Kadai 36,7, 3. D. Bork 48,2.

50 j. rinnuli: 1. R. Ramans 38,2, 2. C. Kadai 43,8, 3. D. Bork 50,0.

50 j. liblik: 1. R. Ramans 34,9, 2. C. Kadai 39,2.

200 j. kompleks: R. Ramans 2.59,0.

TEATEUJUMISED:

4 x 50 j. vabalt tüdrukud 14 ja alla: Eesti 2.15,0 (A. Kivi, L. Luik, C. Kivi, K. Puhm).

4 x 50 j. vabalt naised: Eesti 2.04,2 (C. Kivi, P. Kreem, K. Puhm, M. Lember).

4 x 50 j. vabalt mehed: 1. Eesti 1.56,1 (M. Saarna, C. Kadai, R. Buerki, K. Ahlberg), 2. Läti/Leedu 2.05,9 (R. Ramans, E. Ramans, D. Bork, D. Bork).

4 x 50 j. kompleks tüdrukud 14 ja alla: Eesti 2.47,2 (K. Puhm, L. Luik, C. Kivi, A. Kivi).

4 x 50 j. kompleks naised: Eesti 2.17,4 (K. Puhm, P. Kreem, A. Kivi, M. Lember).

4 x 50 j. kompleks mehed: 1. Eesti 2.11,4 (M. Saarna, C. Kadai, K. Ahlberg, R. Buerki), 2. Läti/Leedu 2.18,6 (R. Ramans, E. Ramans, D. Bork, D. Bork).

RISTSÕNA NR. 1264

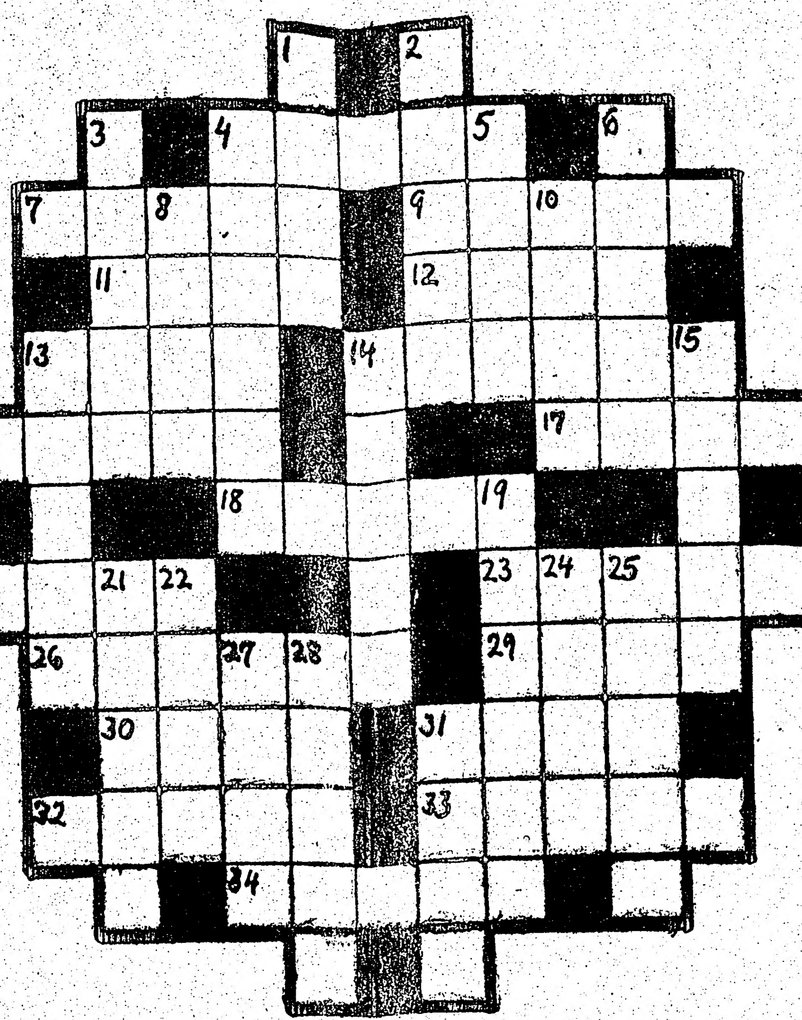

Põikread: 4. Kibe-kange, 7. Kanada jalatsite vabrik, 9. Koht kirikus, 11. Puhastusvahend, 12. Tuntud eesti kunstniku eesnimi, 13. Vedelikunõu, 14. Õnnetus laeva või lennukiga. 16. Koolnu, 17. Eesti kirjandus-teadlase Annisti endine nimi, 18. Üksikettekanne, 20. Auk, vett läbilaskev koht, 23. Omaaegne ajakiri Eestis, 26. Keskaja sõjamees, 29. Kurb tunne, 30. Tüürimisvahend, 31. ...laator — reguleeriv seadis, 32. Riik Aasias, 33. Rünnak, 34. Talenti.

Püstread: 1. Metsloom (suur nirk), 2. Ilutaim, 3. Tööriist, 4. Planeet päikesesüsteemis, 5. Omaaegne eesti sigaretimark, 6. Kurtmine, kaebamine, 8. Veli.... — nimi ühes Kitzbergi teoses, 10. Noa osa, 13. Nõgusa vastand, 14. Rõngassaar, 15. Sisemine, sees — ühes võõrkeeles, 19. Munapannkook, 21. Ummuksis põletatav tuli uudismaal, 22. Kühm seljas, 24. ...küll — ütleb see, kel pole kiiret, 25. Vigur, kaval võte — käändevormis, 27. Pehme, 28. Reeglist erinev, 31. Suur, metsik viha,

SILPRISTSÕNA LAHENDUS

Põikread 1. Kasukas, 3. Lesta, 5. Tobi, 6. Siirma, 8. Papi, 10. Virgo, 12. Tere, 14. Rike, 16. Küsima, 18. Alatasa, 20. Läte, 21. Tase, 23. Risti, 24. Pühalepa, 25. Tuulik, 27. Rita, 28. Salmik, 29. Kiviranna, 32. Manala, 35. Viga, 36. Gina, 38. Siga, 39 Nemad, 41. Bari, 43. Välde, 44. Liha, 45. Kasvaja.

Püstread: 1. Kapi, 2. Kassiir, 4. Tapa, 5. Togo, 7. Mate, 9. Pirita, 10. Visik, 11. Käsi, 13. Rea, 15. Kesaliblik, 16. Küte, 17. Mata Hari, 19. Lahus, 20. Läti, 22. Seletama, 23. Ristikivi, 25. Tuumik, 26. Murran, 28. Salla, 30. Vigane, 31. Nagi, 33. Nadu, 34. Valga, 37. Naba, 38. Side, 40. Madli, 42. Rikas, 43. Välja.

Spordiuudiseid kodumaalt

N. Liidu purjelauameistrivõistlused peeti Feodossijas. Edukalt võistlesid seal eeslased Lilli Liivat ja Kaijo Kuusing. Liivat küll seitsmendat ehk viimast sõitu ei lõpetanud, kuid head kohad enne kindlustasid talle kokkuvõttes hõbemedali. Meestest tuli kolmandale kohale 17-aastane Kaijo Kuusing. Toomas Sada oli kuues.

EESTI RAAMAT JÕULUKINGIKS!

MÜÜGIL VABA EESTLASE TALITUSES:

S. Veidenbaum — TUNDMATA TULEVIKKU	$20.—	$15.0
H. Susi — METSAÜLIKOOL	$25.—	$1.50
A. Mägi — EESTI RAHVA AJARAAMAT	$22.—	$1.—
Ants Vomm RISTSÕNAD I	2.50	.70
Ants Vomm RISTSÕNAD II	2.25	.70
Uku Masing — KIRSIPUU VARJUS luuletusi 1948—49	12.—	$0.50
Einar Sanden — LOOJANGUL LAHKUMINE TALLINNAST	16.20	.50
A. Mägi — EESTI RAHVA AJARAAMAT	$20.—	$1.—
EUROOPA RAHVASTE AJARAAMAT	$20.—	$1.—
Marie Neumann'i mälestused SIBERI TEELT PÄÄSENUD	$10.00	$2.00
V. Poska-Grünthal — ELU JÄTKUB VÕÕRSIL	15.—	.50

ILMUS SUURTEOS

„EESTI VABADUSRISTI KAVALERID"

Kordustrükk samanimelisest teosest, mis ilmus Tallinnas aastal 1935 Vabadusristi Vendade Ühenduse Keskjuhatuse väljaandel. Suures formaadis, eeskujulikus trükitehnikas, nägusas köites, 405 lehekülge. Eesti Vabadusristide originaalkujutused värvitrükis. Teos sisaldab elulood koos piltidega kõige vapramatest kangelastest ja poliitikutest, kes lõid iseseisva Eesti Vabariigi, samuti välismaiste ajalooliste isikute nimed, kes rahvusvaheliselt kaasa aitasid Eesti iseseisvuse teostumisele. Teos on tegelikult Eesti iseseisvuse sünnilugu, mille omamine ikestatud Eestis on poliitiline kuritegu.

Kirjastus Välis-Eesti & EMP Stockholm

Tellimine santa VABA EESTLASE talitusele hinnaga $50.—

RAAMAT SAADETAKSE VÄLJA ÕHUPOSTIGA ROOTSIST

Haruldane kinketeos võõrastele

AARAND ROOSI

ESTONIA a nation unconquered

Ajalooline ülevaade, iseseiv Eesti, II maailmasõda, N. Liidu okupatsioon, eestlased paguluses, diplomaatiline staatus.

Suurepäraselt kokkuvõtlik teos eestlastest ja nende püüdlustest täiendatud rohkete fotodega, mis sobiv võõrastele tutvustamiseks. 96 lk.

Hind $5.00 pluss saatekulu 70 centi

Saadaval „VABA EESTLASE" talituses

Plekk, papp ja muidu krõbin

Kummipaadipõgenike keerukad seiklused

4.

Mul on pähe kogunenud väga palju andmeid nende sellide kohta, aga samal ajal see on nagu mingisugune vari seinal. Sa ei näe seda asja, seda tervet kupatust ise. Sa rohkem niimoodi kui enda meelega tunnetad seda. See on selline fragment või mosaiik, mis jätab küll oma jälje nendest, aga samal ajal seal on veel igasuguseid tühimikke, igasuguseid asju, mida on raske seletada, kus võib ainult püüda ise nuputada välja, mis neid niiviisi mõtlema ja käituma paneb.

☆

Kuu aega enne, kui Jüri Estam Ameerikasse puhkusele sõitis, helistas talle Müncheni Harry Geldstein, kes oli parajasti Hamburgis. Geldstein ja Andre Hildenbrant on need „paadipoisid" kes Soome röövimiste tagajärjel ei istu vanglas. Geldstein oli teel läbi Saksamaa ja tahtis Estami pool ööbida. Estam oli huvitatud Geldsteiniga kohtumisest, et pärida tema muljeid äsja lõppenud Soome kohtuprotsessist aga ta korter oli juba külalisi täis. Geldstein ei võtnud edaspidist kontakti Estamiga. Ta oli teel Shveitsi.

NII SEE ALGAS VASTAVALT SOOME KRIMINAALPOLITSEI ANDMEILE

Müüja Lea Tillanderi ärist teatas politsei alarmikeskusse kell 10.15, et kaks meest on relvaga ähvardades röövinud nende äri.

Kohale minnes kriminaalpolitsei komissaride Pertti Lehtose ja Seppo Sillanpää ning konstaablite Matti Siltalopi ja Jukka Laiho poolt alustatud uurimisel selgus, et ärisse oli umbes kella 10 ajal tulnud kaks meest, üks tumedajuukseline ja lühem, teine heledapäine ja pikem.

Lühem mees oli läinud välisukse vastu oleva leti ette ja pikem meestest välisuksest vasakul oleva leti kõrvale. Müüja Carita oli läinud teenima lühemat meest, kes oli soovinud näha sõrmuseid. Carita poolt näidatud sõrmused polnud siiski meest rahuldanud, misjärel Carita oli öelnud, et neil on teraskapis veel muidki sorti sõrmuseid. Carita oli avanud teraskapi, mis oli päris müügileti kõrval. Siis oli lühem mees tulnud Carita järel teraskappi ja oli näidanud talle lühikesetorulist revolvritaolist relva, käskides Caritat minna teraskapi kõrval olevasse ruumi ja laskuda põrandale lamama. Carita oli hirmunult täitnud mehe käsku. Selle järel Carita oli kuulnud, et teraskapis tuhnitakse ja mõne aja pärast oli kuuldunud tulistamist. Kui Carita oli julgenud äriruumi tagasi minna olid röövijad juba lahkunud.

Pikem mees oli sisse tulles läinud välisuksest vasakule oleva leti juurde vaatama müügiletil olevaid ehteid. Äriteenija Ulla P. oli läinud mehelt küsima, kas teda juba teenitakse. Mees ei olnud öelnud midagi, aga Ulla oli mehe huulte liikumisest saanud mõista, et ta ei tohi liikuda ega rääkida midagi. Samas mees oli liigutanud pika jaki hõlma nii, et Ulla oli näinud selle all olevat pikatorulist ja märgatavalt paksutorulist relva.

Ulla ei olnud julgenud teha midagi ja oli seisnud oma kohal ehk 1—2 minutit, mis ajal oli näinud, et teraskapist tuli välja ka teine mees, kes kandis käsivarrel ehetekarpe ning punakasvalgeid plastikkarpe. Samas oli teraskapist tulnud mees öelnud, et mitte keegi ei tohi vajutada alarminupule.

Keegi oli siiski juba nupule vajutanud, kuna alarm hakkas tööta-ma. Samaaegselt oli Lea T-d ähvardanud pikem mees, kes oli tõmbunud välisukse juurde. Tulistanud kord või kaks. Selle järel olid mõlemad mehed ärist lahkunud ja jooksnud siseõues Esplanaadi suunas.

Müüja Sirkka K. oli sündmuse hetkel olnud äri tagaosas olevas klaasseintega kontoris, kuhu viib seitsmeastmega trepp. Sirkka oli kuulnud kassakapi terasukse kolksatust ja oli mõelnud minna vaatama, kas mõnel abilisel on raskusi kassakapi ukse avamisega. Tulles kontorist trepi juurde oli Sirkka näinud välisukse kõrval pikas jakis meest, kes oli temale öelnud, et ära tule lähemale. K. oli siiski astunud ühe astme allapoole, kuid mees oli tulistanud tema suunas. Samal ajal oli alarm hakanud tööle ja mees oli lahkunud. Samuti temaga ka teine mees.

UURIMINE KURITEOKOHAL

Tillanderi äri asub Aleksanterinkatu 48. Äri välisuks asetseb läbikäigus, kust edasi jätkub siseõu Kuusise äri suunas, trepid üles ja edasi läbikäik Esplanaadile. Tulles ärri on paremal kohe müügilett, selle taga on ärijuhi ruum. Teraskapp on uksest vasakul pool, mille ees on müügilett ja äri tagaosas väike eraldatud nõupidamisekoht. Umbes äri kestel on koht, kust trepid viivad üles väiksesse kontoriruumi, astmeid on kuus. Teine trepp viib allapoole teenistujaskonna ruumidesse.

Äri tehnilisel uurimisel selgus, et kassakapi uks oli avatud. Põrandale oli maha langenud ehete aluseid koos ehetega ning selle kõrval veel muidki lahtisi ehteid. Vasakul kassakapi ukse kõrval oli tumepruun nahkkinnas.

Ruumi keskpõrandal oli kaks 9-mm padrunikesta. Kuulide augud leidusid seinas, kust viis trepp alla teenistujaskonna ruumidesse. Tabamiskõrgused olid 117 ja 132 cm. Üks kuulidest oli läbinud seina nurga ja teine oli põrganud ilmselt põrandalt üles mineva trepi esimesele astmele. Nurga läbistanud kuul oli jätkanud oma teed seina ja lae kaudu lahtisest uksest raamaturiiulile, mis oli ca 130 cm kõrgusel. Ruumi suurus oli vaid ca 150 x 150 ruutsentimeetrit.

Tulistamise hetkel oli ruumis G. C., kes andiski alarmi. Trepi ülaosalt oli alla tulemas Sirkka, kelle reit olid tabanud kuuli löögist lahtikistud seina krohvitükid, mis põhjusel Sirkka oli esiti arvanud, et üks kuul on just teda tabanud.

Kuriteo koht eraldati, sooritati teenistujaskonna ülekuulamine ning tehti küsitlusi ümbruskonnas. Kohapeal rekonstrueeriti ka kuriteo skeem, otsiti sõrmejälgi ning võeti padrunikestad hoiule hoolikama uurimise jaoks.

Tehtud ülekuulamisel ja rääkimistel selgus, et mõlemad kuriteo toimepanijad olid lahkunud ärist paremal olevale siseõuele Kuusise äri suunas. Kuusise müüja Silja oli näinud esiteks neid peatuvat keset õue ja selle järel jookstes liikuvat otse Kuusise ukse suunas, kuid siis nähtavusest kadudes.

Jari oli olnud sündmuse ajal oma isaga autoga sõitmas Põhja-Esplanaadil. Nad olid peatunud Mannerheimintie liiklustulede taga, kui eelpool olevate tundemärkidega mehed olid jooksnud suure hooga läbi punaste tulede ja jätkanud jooksmist Lönnrotinkatu mäge pidi Yrjönkatu suunas.

Sündmusepäeval oli Urpo T. leidnud Keskuskatu ja Esplanaadi nurgalt tänavalt ühe teemantsõrmuse, mis osutus Tillanderi ärist röövituks. Leid ühtub kirjeldatud põgenemisteekonnaga.

Hiljem üks Tillanderi ehtealuseist leiti Malminkatu 34 parkimisgaraazhist. Samu Tillanderi ehtealuseid leiti mõni päev hiljem Kumpula metsast.

Järgneb

„VABA EESTLANE" on valvel eestlaskonna huvide eest!

Abel Lee

KUNSTIKOMMENTAARE

Eduard Rüga - an Estonian Artist in Exile

Ülalolev on Eduard Rüga 82-st numbrist koosneva retrospektiivse näituse tiitliks, mis toimub 1. nov. 1985 kuni 10. jaan. 1986 Elmwood Park'is, N. J. USA's. Näituse korraldajaks on Passaice County Community College Patersonis ja see toimub kolledzhi Broadway galeriis. Kataloog sisaldab 32 Rüga teoste reproduktsiooni näidet kõikidest tema poolt kasutatud tehnikatest ning sõbralikud sissejuhatused kolledzhi presidendilt, rektorilt ning visuaalkunstide valikkomitee esimehelt.

Näitus on tõeliselt retrospektiivne, esitades kunstniku loomingunäiteid 47 aasta kestel (1938—1985). Rüga, olles õppinud küll graafiliseks kunstnikuks, omab tugeva maalija instinkti, mida näitab kasutatud tehnikate loetelu. Need on: puugravüür (käsitsi koloreeritud), puu- ja linoollõiked, vesivärvi, guashi ja akrüülmaalid ning segatehnikad. Rüga näib olevat saavutanud sünteesi graafiliste ning maalimistehnikate vahel, kus koostöö Rüga isikupärane abstraktse koloriidiga rõhutatud vormigruppide struktuur püsib kõigis tehnikais.

Kuigi näitus toimub Ameerikas, peame selle Kanadas ära märkima, sest Eduard Rüga on tõeline vanameister meie kunstis, saades juba tunnustusi kodumaal ja Euroopas. Ameerika mandril, kuhu ta jõudis 1952. aastal on ta produktiivselt jätkanud loomingut ning korraldades nii ühe kunstniku kui ka grupinäituseid on ta aina tutvustanud eesti rahvust ja selle kultuuri ameeriklastele. Kataloogi reproduktsioonide ning maalide tiitlite põhjal leiame, et Rüga saab loominguks inspiratsiooni ja ainestikku miljöödest enese ümber. Samal määral on kompositsioonid figuraalsed seoses interjööridega, valkelud, vähemal määral ka maastikud.

Eduard Rüga on sündinud 1903 Võrumaal. Lõpetas „Pallase" graafilise kunsti osakonna 1939, saades riigi stipendiumi. 1944. a. põgenes ta koos perekonnaga kodumaalt. Jõudis Ameerikasse 1952. a. ning asutas omale kodu Patersonis, N.J., kus jätkas produktiivselt loomingut.

Yvonne Vääri edutee

Yvonne Väär, kes mõne aastaga võitis kanada fotograafilise kunstipubliku tähelepanu oma isikupärase tehnika ning loomingulise filosoofia läbi, on nüüd saanud sama tähelepanu osaliseks Euroopas. Ta on võitnud auhindu 1981. aastast alates Itaalias, Prantsusmaal, Soomes, Jaapanis, USA's ja Kanadas. Eriline tähelepanu pöördus temale 1984. aastal Pransusmaal (Arles) toimunud fotonäitusel, kus ta võitis esikoha, millele järgnesid näituste kutsed. Nüüd toimubki esimene näitus Itaalias (11.—22. nov.) Perugia ülikoolilinnas kohaliku kunstiakadeemia ja Perugia ülikooli korraldusel. Üks Euroopa juhtivamaid fotokunsti galeriisid on Galerie Vrais Reves Lyonis, Pransusmaal, kus näitus toimub 26. nov.—24. detsembrini. Kolmanda näituse korraldab Kanada välisministeeriumi alla kuuluv Kanada Kunstikeskus Roomas (3.—13. dets. 1985).

Yvonne Väär avastas fotograafilise talendi 1980. aastal. Senini oli ta eksperimenteerinud maalikunstis abstrakt-ekspressionistlikus laadis. Juba oma esimese must-valge filmirulliga saavutas ta silmapaistvaid tagajärgi. Tema isikupärane linna ja selles elava inimese vahekordadele kaasatundev vaatlus avab fotode kaudu meile uue akna linnatänavale. Seal leiame mõistatusi, müsteeriume ning draamasid, kus kulissideks on vaateaknad ning arhitektuursed struktuurid. Müstikat ning pinget rõhutavad valguste hele-tumedused registreeritud infrapunase filmiga, mis reageerib ka inimese silmale nägematuile kiirgamistele. Lõpliku kvaliteedi annab fotodele Yvonne Vääri tugev kompositsioonitunne ning kvaliteedinõudlik tehniline viimistlus.

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
WETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 782-0485 või 447-2017

Tõnu Toome, B.A.Sc., LL.B.
TOOME & PEASE
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

TOOMAS ÕUNAPUU
B.A., B.P.E., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
129 John Street,
Toronto, Ont. M5V 2E2
Telefon 597-1714

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110

Nobeli rahuauhind arstide rahuorganisatsioonile

1985. a. Nobeli rahuauhind anti International Physicians for the Prevention of Nuclear War (Rahvusvahelised Arstid Tuumasõja vältimiseks) organisatsioonile. Bostonis asuval organisatsioonil on nii USA's kui ka N. Liidus presidendid ja olevat teinud inimkonnale kaalukaid teenindusi, levitades autoritatiivset informatsiooni ja luues teadmise katastroofi võimalusest aatomisõjas. Organisatsioonis on 145 000 liiget, arsti ja tervishoiu alal töötavat isikut rohkem kui 40-s riigis.

Teised kandidaadid olid USA president Ronald Reagan, paavst Johannes Paulus II, natsikütt Simon Wiesenthal, päästearmee ja ka skautlik maailmaorganisatsioon, rumeenia-ameerika kirjanik ja humanist Elie Wiesel, kes varem väga teravalt kritiseeris Reagani külaskäiku Lääne-Saksamaa kalmistule ja kuni sada teist.

Reagani kanditatuuri oli norra päevalehe „Verdens Gang" teatel juba veebruaris esitanud üks iisraeli parlamendiliige ja kaks ülikooli professorit, üks USA's ja teine Norras.

KINNISVARA HINDAMINE

ja teie 1986. aasta linna-omavalitsuse ja kooli maksud

Piirkondlikud hindamisbürood üle kogu Ontario on vastutavad hindamaks kõiki kinnisvarasid linna-omavalitsuslike ja kooli maksude määritlemiseks. Hindamisteadaanded (Assessment Rolls) saadetakse kohalikele linna-omavalitsustele, kes kasutavad neid maksumäära (mill rate) ja kinnisvaramaksude määritlemiseks. Kinnisvaramaks teie majalt või ärilt oleneb teie kinnisvara hinnangust ja maksumäärast. Kinnisvara hinnang (assessed value), korrutatud maksumääraga (mill rate) määritleb teie 1986. aasta kinnisvaramaksu.

Avalikud istungid (Open House Sessions)

Avalikud istungid annavad teile võimaluse tundma õppida hindamismeetodeid ja ennast veenda nende õigluspärasuses.

Avalikke istungeid korraldatakse igas linnas või keskuses, et anda teile võimalus arutleda oma kinnisvara hinnangut kohaliku piirkondliku hindamisbüroo ametnikega. Hindamisbüroo ametnikud selgitavad teile meeleldi hindamise protseduuri põhialuseid ja neil on õigus muuta vajaduse korral teie hindamisteadaannet, enne kui see saadetakse edasi kohalikule linna-omavalitsusele.

Kui teil on küsimusi oma kinnisvara hinnangu kohta, ent teil pole võimalik osa võtta avalikust istungist, siis pöörduge oma piirkondliku hindamisbüroo poole allpoolantud aadressil.

Hindamisteadaanne (Assessment Notice)

Kinnisvaraomanikkudele ja üürnikele saadetakse hindamisteadaanded ainult siis kui **andmed nende kinnisvara või selle hinnangu kohta muudeti möödunud aasta jooksul, kui te kaebasite edasi oma hinnangu revideerimiseks möödunud aasta jooksul või kui teie kinnisvara hinnati uuesti Hinnangu seadusandluse 63-nda sätte alusel (Section 63 of the Assessment Act).** Kui teile saadetakse hindamisteade võib see olla ka ühenduses teie poolt soovitud muudatustega seoses kooli maksuga, hinnangu suurusega või mõne muu teguriga möödunud aasta hindamisteadaandes.

Edasikaebuse käik

Juhul kui teie, pärast avalikul istungil toiminud arutelu, pole ikkagi nõus oma kinnisvara hinnanguga, on teil võimalus saata edasikaebus hinnangu revideerimiskomiteele (Assessment Review Board), kes annab teile võimaluse teie kinnisvara hinnangu veelkordseks erapooletuks revideerimiseks, kui te leiate, et see pole õiglane võrreldes samasugustega teie rajoonis.

Edasikaebuse tähtpäev

Edasikaebuse viimane tähtpäev on 7. jaanuar 1986.

Edasikaebuse peate saatma kas vastaval avaldusel (Notice of Appeal Form) või isiklikus kirjas kohapealsele hindamise revideerimise komiteele (Regional Registrar of the Assessment Review Board) hiljemalt 7. jaanuariks 1986, märkides ära oma kinnisvara aadressi, hindamisteadaande numbri ja edasikaebuse põhjuse.

Avalduse sisseandmise hõlbustamiseks on vastavad vormid ja kohaliku hindamise revideerimise komitee aadressid saadaval avalikeil istungeil, kohalikus hindamisbüroos ja linna-omavalitsuse büroos.

HELD: December 5 & 6 and December 9th to 13th, 8:30 a.m.—8:00 p.m. each day

FOR: CITY OF NORTH YORK
AT: Regional Assessment Office
55 Doncaster Avenue
Thornhill, Ontario L3T 1L7
(416) 889-9503

FOR: CITY OF SCARBOROUGH and BOROUGH OF EAST YORK
AT: Regional Assessment Office
7 Overlea Boulevard
Toronto, Ontario M4H 1A8
(416) 423-1240

FOR: CITY OF ETOBICOKE and CITY OF YORK
AT: Regional Assessment Office
4 Eva Road
Etobicoke, Ontario M9C 2A8
(416) 621-9400

FOR: CITY OF TORONTO
AT: Regional Assessment Office
90 Eglinton Avenue East
Suite 900
Toronto, Ontario M4P 3A5
(416) 486-6300

Ministry of Revenue
Ontario

Translation By This Publication from Text Provided by the Ontario Ministry of Revenue

Ivaski toimetatavast ajakirjast

Ivar Ivask

„The Christian Science Monitor" avaldas oma kriitika leheküljel Gail Pool'i artikli „A magazine about literature in any tongue from Tagalog to Yiddish" (Ajakiri igakeelsest kirjandusest tagalogist jiddishini), märkides sissejuhatuseks, et on irooniline, aga ka kohane, et „World Literature Today" antakse välja Normanis, Oklahomas. Irooniline on, et Norman ega mitte New York võib produtseerida kosmopoliitiliseima ajakirja USA's. Ja sobiv on, et üks internatsionaalne kriitik vaatleb kirjandust ka „väiksemais" keelepiirkondades.

Edasi kirjeldatakse Ivar Ivaski toimetusel ilmuvat ajakirja, kus retsenseeritakse raamatuid 72 keeles. Kuigi alul näib naljakas, miks arvustatakse raamatuid keeltes, mida lugeda ei mõisteta, saavat peagi ajakirja lugejale selgeks, et nende kommentaaride kaudu leitakse kuidas kirjanikud lähenevad kunstipäraselt ja intellektuaalselt küsimusile üle maailma ja mis muresid on inimestel nendes maades. Selliselt on ajakiri aastast 1927 täitnud oma ülesannet, ilmudes neli korda aastas ja on kasvanud 32-leheküljelisest vihikust nüüdseks 175 lk. kogukaks väljaandeks, kus esiosa on esseedele ja ülejäänud retsensioonide osas ruumi kuni 300 raamatule.

Autor käsitleb ajakirja sidet Neustadt kirjandusauhinnaga ja leiab siis, miks on nii väärtuslik väljaanne nii vähe üldiselt tuntud. Põhjus olevat finantsiline. Ajakiri ilmub Oklahoma ülikooli toetusel, kuid sel pole summasid reklaamiks ega levitamiseks. Ka pole Oklahoma New York, kus see saaks suuremat tähelepanu. Kuid ajakiri on tähelepanuväärne algatus.

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAR
C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

Veel on saadaval koguteos/album
EESTI SKAUTLUS
1912—1982

See on huvitav tegevuskroonika, mis jäädvustatud noorte enda ja noortejuhtide poolt. Suureformaadiline (A4), 200 leheküljeline albumon rikkalikult illustreeritud arvukate ja aktuaalsete fotodega, diagrammidega ja vinjettidega. Juubelialbum on elav näide skautluse isetegevusest ja viib lugeja huvitavale reisile ümber eesti skautliku noorte maailma.

Juubelialbum on sobiv kink nii vanale kui noorele igas eesti kodus! Raamatu hind Kanadas on Can$20. Tellimisi vahendab H. Rosen, R.R. 3, Stayner, Ontario L0M 1S0.

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtteten.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832
KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.
Kuulutuste hinnad
üks toll ühel veerul $5.—
esiküljel ..... $6.—
Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.
tel. 444-4832
Väljaspool tööaega:
Leida Marley 223-0680
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 28. novembril 1985 — Thursday, November 28, 1985

TALVE
ja
JÕULU
m-õ-t-t-e-d

Mõtelge sellele, kui soe ja mugav on luksuslik kasukas külmadel päevadel, mis ootamas ees.

Astuge meile sisse veel enne lumetulekut!

Ideaalne jõulukink — luksuslik kasukas

FURS by FINN

191 Eglinton Avenue East
488-1701
Avatud: esmasp.-reedeni 9—6
neljap. 9—7.30
laup. 9—5

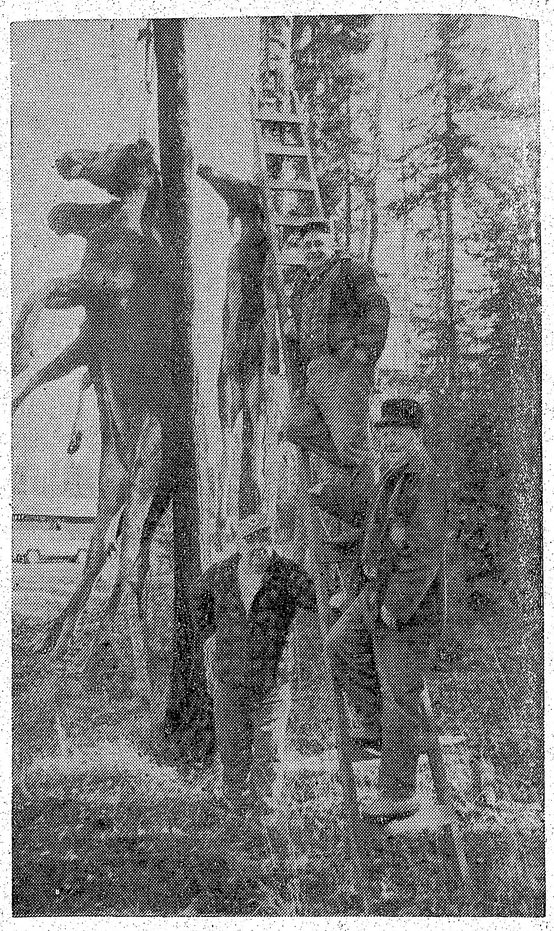

Põdrajaht Põhja-Ontarios oli sel sügisel rohkem õnneasi, kuigi põtrade arv näitab suurenemist uute jahireeglite tulemusena. Tänavused ilmastikuolud olid jahimeestele ebasoodsad, vihmased ja varajane lumi oli põtrade poolt. Pildil Max ja Hugo Lillebergid ning Albert Lukk, kel siiski oli jahiõnne. Foto: Tommy Tomson

Lõbus jahi- ja kalasportlaste sügispidu

Möödunud laupäevaõhtul toimus Eesti Majas Toronto Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi sügispidu ligemale 200 osavõtjaga. Veerand kuulus neist nooremasse generatsiooni, keda abiesimees Matti Rand oli oma sõpruskonnast kaasa toonud.

Peo avas klubi esimees Helmut Riko, avaldades headmeelt et nii suurel hulgal on külalisi, vanu ja uusi, kes on peol esmakordselt. Ka oli kohal vaatamata halbadele ilmaennustustele kaugemalt külalisi, üks koguni 680 km kauguselt. Esimees ütles kõigile tere tulemast ja tegi siis teatavaks õhtuse kava.

Walter Raamatu orkester, kus trummimeheks ja lauljaks oli tuntud sporditreener Harry Liiv, avas kodumaa vetele mõtteid viiva valsiga, „Sääl kus Emajõgi voolab".

Vaheajal esines võlukunstnik Eha Oidermaa 12-numbrilise mustakunstiseeriaga, kus teda sekundeeris Tiit Põder, mis põhjustas imetlust, naeru ja aplausi. Lõpuks ulatas esimees talle kimbu punaseid roose.

Teisel vaheajal andis esimees H. Riko üle jahispordi laskmises esikohale tulnud Ilmar Samblale üle auhinna, jagati välja loteriivõidud ja ukseauhind: Rooneeme pagarilärilt saadud suure tordi võitis Uli Isberg.

Ka oli kalade raskuse määratamine, kus õigesti arvestasid A. Lukk ja E. Kirs jagades 4300 gr. kalu omavahel.

Peoõhtu korraldamisel oli klubi juhtkond agaralt tegevuses. Baari juhatas klubi asutajaliige A. Lukk, rikkalik einelaud töötas Linda Kirsi juhatusel. Mitmesugustes muudes ülesannetes olid juhatuseliikmed E. Saar, J. Ramjalg, H. Kore ja H. Suurna.

Perekondliku ilmega sügispidu kestis üle kesköö.

Respekteeritud ja sõimatud AABS

Dr. Rein Taagepera loeng Tartu Instituudis

Esmaspäeva, 25. novembri õhtul toimus Tartu College ruumides Tartu Instituudi poolt korraldatud dr. Rein Taagepera loeng teemal „Balti uurimused Läänes ja Nõukogude Liidu suhtumine neisse". Aktuaalne ja huvitav teema koondas 70-lise kuulajaskonna.

Loenguõhtu avas üks Instituudi direktoreid — Kaja Telmet ja andis sõna külalislektorile. Tema ettekanne, mida käsitleme allpool, kutsus esile diskussiooni ja kommentaare. Pärast ettekannet palus dr. E. Aruja dr. Olev Trässi esitada ülevaade Eesti õppetooli asjade arengust Toronto Ülikooli juures. Dr. Aruja tegi ühtlasi teatavaks Tartu Instituudi eelseisva tegevuskava, kus tähtsamana lähemal ajal on Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli aastapäeva tähistamine 1. detsembril. Peateemaks on äsja surnud prof. Ernst Õpiku mälestuseks loeng astronoomia alalt. Selle esitab astrofüüsik Alar Toomre, kes on õppejõuks Ühendriikides MIT ülikoolis. Prof. A. Toomre on tunnustatud teadlane.

Rein Taagepera alustas oma ettekannet möödunud aastal Moskvas marksismi-leninismi instituudi poolt avaldatud teose „Nõukogude Liidu rahvussuhete võltsimise kriitika" tsitaadiga. See on juba teine raamat sellel teemal. Esimene ilmus kümnekonna aasta eest. Nüüdses raamatus on ründava iseloomuga eripeatükk Balti riikide ja ka AABS'i kohta.

Taagepera märkis, et nii suure tähelepanu osutamine ühele Balti teadlaste organisatsioonile, on teatud määral selle ürituse ülehindamine, samal ajal aga tunnustus selle töö tähtsusele.

AABS'i tähtsust nõukogude hinnangus rõhutab omakordselt fakt, et samaaegselt kui seda ametlikus väljandes sõimatakse, peetakse tarvilikuks okupeeritud Baltikumi teadlaste saatmist AABS'i tegevusest osa võtma. Möödunud aastal toimunud AABS'i konverentsil Montrealis oli osavõtjate seas kaks eesti ja neli läti teadlast, kes kõik pidasid erapooletuid ettekandeid ajaloo ja eesti keeleteaduse alalt.

Rein Taagepera, kes on tulevane AABS'i president ja asub oma ametisse järgmisel aastal, andis ettekandes põgusa ülevaate, mis AABS on ja mida ta teeb. AABS on Balti teaduslik organisatsioon, mille sihiks on teostada ja avaldada uurimusi mitmesugustel Balti teemadel.

Möödunud tegevusaastatega on AABS'i maine Ameerika mandri teaduslikul foorumil märgatava kõrguse omandanud ja järjest rohkem mitte-balti teadlasi liitub AABS'i tegevusega.

Sellele aitavad kaasa ülikoolide juures tegutsevad balti õppetoolid ja see on ka üks Eesti õppetooli asutamise mõte.

AABS'i tegevus ei ole poliitiline, kuid töö tulemusi on võimalik poliitilisel pinnal kasutada. Tegelikult täidab AABS tühemiku maailmas teostuvate Balti uurimuste alal, mida vastasel korral täidaksid nõukogud poliitilistes huvides võltsitud informatsiooniga. Dr. Taagepera kutsus eestlasi ühinema selle tööga AABS'i liikmetena ja Baltic Studies Fondi toetajatena. Balti teaduste ja okupeeritud kodumaade teadlaste rakendamine nõukogude poliitiliste sihtide teenimisele ei ole Balti rahvaste tuleviku huvides.

N. Liidu miinilaev tulistas Jaapani laeva

TOKIO — N. Liidu laevastiku miinilaev tulistas kolm lasku jaapani kalalaevale, kui miinilaeva ankur jäi kinni kalalaeva püüniste köitesse. Kahjustusi ega kaotusi ei olnud.

Metsik laoruumi VÄLJAMÜÜK
Ideaalne võimalus jõulukinkide ostmiseks, kangasriided ja palju muud väga odavate hindadega
SUOMI-AITTA
1921 Eglinton Ave. E.
Ceasar Market (Eglintoni ja Wardeni nurgal)
Avatud: kolmap. 10—6, neljap., reedel 10—9, laup., pühap. 10—6

Suures valikus sobivaid jõulukinke
THE SCANDINAVIAN SHOPPE
235 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased

ARSTID

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dimick Cr.
Tel. 489-0562

DR. S. BROGOWSKI
OPTOMETRIST (OPTIK)
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES AVE.
AT HOWARD PARK

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

THE FINNISH PLACE
5463 Yonge St. Willowdale — Finchi lähedal
Telefon 222-7575
JÕULUD ON LÄHEDAL! Kui lähete tegema jõuluoste, siis külastage esimeseks meid.
Meil on kvaliteetsed kaubad. ★ MADE IN FINLAND ★
Klaaskaubad, ehted, küünlad, küünlajalad, laudlinad, servietid, heliplaadid, jõuludekoratsioonid, PLASTIKVAIBAD (runners) 5 erinevas värvis ★ Daamide ja härrade toatuhvlid ja saapad
IGASUGUSEID DELIKATESSE JA PAGARISAADUSI
Tellimised jõulusingile, -vorstile ja muule anda varakult
Avatud alates 3. dets. iga päev 9–9, laup. 9–5, jõululaup. 8–2.

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prillirasme: Zeiss, Rodenstock, Metzler. Spetsialiseerunud contact lenside alal.
1586 BLOOR ST. W. 1 plokk Ääne pool Dundas'e subway'd
Tel. 535-6252

KATUSETÖÖD
uued ja parandamine.
Soome ehitajad
Veli Salminen 492-1351
Metro licence 2422

Euroopalikult elegantne
MÖÖBLIÄRI
Esmaklassiline teenimine ja kvaliteet.
Külastage meid!
Säästke raha!
SOODSAD HINNAD

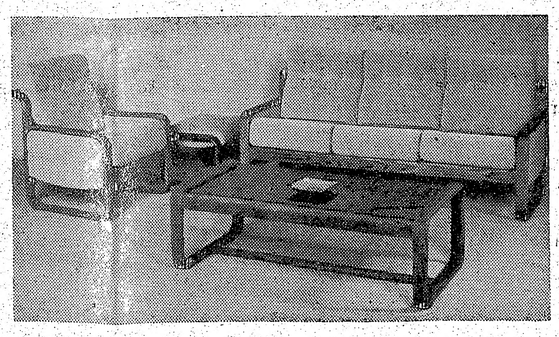

Suur valik elutoa-, magamistoa-, söögitoa-, lastetoamööbleid ja palju muud kodu kaunistamiseks — lambid, laelambid, stereo — video kabinetid, riiulid jm. Kõik kõrgekvaliteedilisest tiikpuust, palisandripuust (rosewood) või tammepuust

Modern Trend Interiors
7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJA POOL STEELES AVE. E.
Tel. 475-6337, 491-0178
Avatud: esmasp., teisip. ja reedel 10—9, teisip., kolmap., neljap., laup. 10—6